

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D, 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popus
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni račun: Ljubljana 44ev. 10.650 in 10.349 za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Praga - Vatikan.

>Glede Husa smo na dobri, glede škofij-
skih zadev na najboljši poti, da se spravimo
s Vatikanom. To je ena poslednjih izjav dr.
Beneša o tem vprašanju.

Dejansko mišljenje in cilji češkoslovaške
javnosti pa so naslednji: Predsednik Masaryk
je bil, je za popolno ločitev cerkve od države;
je tudi pokrovitelj češkoslovaške narodne cer-
kve. Minister dr. Beneš je kot drugje, tako
tudi tu, le alter-ego Masaryka. Stališče češko-
slovaških komunistov in socialnih demokratov
je itak znano; češka narodno-socialistična
stranka se smatra kot najljubejša nasprotnica
katolicizma in glavna propagatorica narodne
cerkve; Kramaržovi narodni demokratje se
dajo popolnoma istovetiti z bivšimi slovenski-
mi zmernimi naprednjaki; Švehlova agrarna
stranka lavira, zanjo je to vprašanje politi-
cum. O krščanskih strankah je ugotoviti na-
slednja dejstva: Monsignor Šramek kot vodi-
telj češke ljudske stranke je osovratel bivše
moravske krščansko-socialne stran-
ke, ob kateri zibelki — mimogrede rečeno —
je stal tudi pokojni dr. Krek; je v politični
taktiki in državni zamisli političnega katoli-
cizma veren učenec nemškega Windhorsta in
Centruma in njegova stranka vidi problem v
tem: kako bodo katoliki zgrabili državo, se v
njej udeležovali, s svojim delom priborili in
— branili pravice. Zato vključ odhodu nuncija
Marmaggija njegova stranka ni izstopila iz vla-
de. Hlinka pa kot voditelj slovaške ljudske
stranke je reprezentant tistega sodobnega ka-
toliškega gibanja, ki nosi ime »azione cattoli-
ca«, gre na vse, odklanja n. pr. Šramkov mali
šolski zakon in se mu očitja, da je vključ po-
litični stranki — nepolitičen. Njegove zahteve
bodo naravno večje in drugačne kot Šramkove.

Ali je mogoče izvesti Masaryk-Benešev
načrt ameriške ustave Združenih držav?
Nedvomno — ne! Predvsem je Amerika pač
Amerika s svojo posebno zgodovino in razvo-
jem. Kako naj n. pr. Češkoslovaška uredi po
tem zgledu samo šolsko vprašanje, ne da bi
država enostransko pograbila že obstoječe šte-
vilne cerkvene šole na Slovaškem, revno pre-
bivalstvo pa nagnala, naj si znova zida pri-
vatne, obenem pa podpira državne šole? In
ali si bo upala Praga ob že itak skrajno ne-
ugodni geografski legi odtujiti Slovake, po-
rvati na neizprosni boj Moravane? Dalje: ali
bo mogoče izvesti ločitev v letu ali po letu
1927, kar ni bilo mogoče leta 1920, ko so kr-
šanske stranke v tem času ravno in skoro
izključno vsled protiverskih tendenc vlade zvi-
šale svoje postojanke za 60 odstotkov? In ko-
liko časa se bo še dalo agitirati s Husom? Hi-
storič praške univerze, največji sodobni po-
znavavec češke zgodovine, prof. Pekař, je s
svojim delom »Žizka in njegova doba« šel
stvari do dna in zastavil vprašanje: Ali je bil
husitizem res kaka narodna ideja, ali je ta
ideja res prišla v narod, kot trdijo zagovorniki
Husa, ali je v taborskih vojnah res bila pre-
magana ideja češke demokracije, kot je sploh
trdila teorija Palackega in za njim Masaryka?
Prof. Pekař gre k virom in izvaja, da je husi-
tizem pravo narodnost zrušil, da o kakšni ideji
češke demokracije ni bilo niti govora! Pa —
dnevni žurnalizem bo za enkrat močnejši kot
ugodovinski dokazi. Toda: četudi je možno iti
bladno na dnevni red vključ očitnim zna-
kom verskega prerodenja, vstajanja duš, novo-
dobnega religioznega romantizma, ali je da-
nes mogoče izključiti Vatikan kot — medna-
rodno silo, Vatikan po Leonu XIII., ko je ravn-
o ta diplomat, govoreč preko formule »tron
in altar« neposredno preko škofov stopil v stik
z verniki in tako vstvaril »cives romane« re-
ligionizacijo, s tem znova vzpostavil močno lastno
organizacijo, obenem pa s parolo: »Posedite
zemljo! Ta beseda od krščanstva ni bila nik-
dar preklicana!« sprijaznil dejanskemu življe-
nju odtujene katolike z njegovimi tvorbami,
krščansko socialnim, državnim delovanjem,
tako da so mnogi historiki naravnost mnenja,
da je delo Leona bilo usmerjeno na razmere
neposredno — po vojni? In če so se po teh
pripravah, zasnovanih na grandioznem načrtu,
podprte na delo Vatikana med vojno, uredile
ali vsaj zboljšale razmere s Švico, Francijo,
trsto drugih držav v konkordatnem razmerju;
če ravno Češkoslovaško obkrožajo Avstrija,
Ogrska, Poljska s pretežno večino katolikov
in njihovega vpliva v javnosti, Nemčija, ki je
sedaj kot celota na potu končne ureditve raz-
mer z Vatikanom, ali je ravno Češkoslovaška
v stanju zanikati to mednarodno moč? In še

ena konkretnjša stran: bilo bi nespametno, in
pomenilo bi siloma tiščati pest na oči, če ne
bi se hotelo priznati vpliva mažarske agitacije,
opozoriti poleg Bethlena takoj na — primasa
Czernocha, osebe velikih zmožnosti in never-
jetnega vpliva med diplomatskimi krogi, ki v
svojih agitacijskih potovanjih po zapadu v pre-
davanjih kaže na ne urejene razmere in —
izraža potrebo po reviziji trianonske mirovne

pogodbe... kar je dobro znano tudi doktorju
Benešu.

Vatikan ima čas, ne vstvarja od danes za
jutri, dela politiko velikih smernic in velike
razsežnosti. Najbližja bodočnost bo pokazala,
ali bo Češkoslovaška v tem krogotoku ena iz-
med redkih izjem in komu — v škodo! Da
je pa sedanje, obstoječe stanje nevzdržljivo, o
tem je pa vsak prepričan.

Ultimat naše vlade Albaniji.

Belgrad, 2. jun. (Izv.) Kakor poročajo iz
Tirane, je v imenu vlade naše države odprav-
nik poslov pri albanski vladi vložil energičen
protest po nalogu belgrajske vlade radi are-
tacije dragomana našega poslanstva v Tirani
Djuraškovića. Dragomana Djuraškovića so al-
banske oblasti zaprle pod pretvezo, da je vo-
hnil v prilog naše države. Zaplenjeni so tudi
dokumenti, ki so se našli pri njem. Med temi
dokumenti so važni uradni spisi. Zdi se, da je
bila aretacija v zvezi z namerami albanske
vlade, da pride do teh dokumentov. Albanska
vlada je na ta protest odgovorila, da je dra-
goman našega poslanstva albanski podanik
in da so oblasti imele popolno pravico, da ga
aretirajo in da se ne more smatrati kot član
diplomatskega osebja, ki bi užival polne pra-
vice diplomatskih zastopnikov.

Belgrad, 2. jun. (Izv.) Povodom aretacije
dragomana našega poslanstva v Tirani, je ti-
skovni oddelek zunanjega ministrstva izdal da-
nes pozno zvečer sledeče obvestilo:

V petek 27. maja zvečer so albanske ob-
lasti v Draču po naredbi notranjega minist-
stva aretirale g. Djuraškovića, dragomana na-
šega poslanstva v Tirani; izvršile so preiskava
na stanovanju in mu odvzele nekatere spi-
ske, med katerimi sta bili dve pismi, naslov-
ljeni na naše poslanstvo v Tirani. Olvčeno
o tem je naše poslanstvo interveniralo v mi-
nistrstvu notranjih zadev, kjer so mu pa od-
govorili, da je Djuraškovića albanski podanik
in da je notranje ministrstvo dobilo poročilo

od zunanjega ministrstva, da Djuraškovića ni v
službi našega poslanstva. Djuraškovića je pa
že več let v službi poslanstva, kar je znano
vsem oblastem, pa tudi samemu predsedniku
republike. Nekaj dni prej je zastopnik zuna-
njega ministrstva vprašal našega odpravnika
p. slov, ali je Djuraškovića v službi poslanstva
in je dobil pritrilni odgovor.

Poslanstvo je po takem odgovoru po na-
redbi vlade poslalo zunanjemu ministrtvu no-
to, v kateri je protestiralo proti takemu postop-
panju in zahtevalo, da se cela zadeva pojasni.
Pri tem pa si je rezerviralo pravico, da po
naknadnih instrukcijah vlade, postavi take no-
ve zahteve, kakršne bi vlada smatrala za po-
trebne. Ministrstvo za zunanje zadeve je brez
kake besede obžalovanja ali oproščenja radi
vsega, kar se je zgodilo, smatralo, da ni po-
trebno da ati nobenih drugih objašnjenj, kakor
to, da n.emu nikdar ni bilo uradno prijavlje-
no, da je g. Djuraškovića dragoman, in da ima
vsaka vlada pravico, da brani svoje vitalne
interese, aludirajoč, da so pri Djuraškoviću
načrtani neki dokumenti, ki ga kompromiti-
rajo.

Ker to očividno dokazuje slabo voljo al-
banske vlade, da računa s najosnovnejšimi
ozirni mednarodne kurtoazije, je naš odpravnik
poslov v Tirani dobil nalog, da stavi alban-
ski vladi odločno zahtevo, da se g. Djuraškovića
tako spusti na svobodo. V nasprotnem slučaju
da zahteva potne liste in da z vsem osebjem
in arhivi zapusti Albanijo.

Plenarna seja Jugoslovanskega kluba v Mariboru.

v Maribor, 2. jun. Jugoslovanski klub je
danes dopoldne in popoldne imel klubovo se-
jo. Navzoči so bili vsi poslanci razen obolelih
Klekla in Škulja. Načelnik dr. Korošec je
poročal o svojih razgovorih s političnimi oseb-

nostmi drugih strank. Klub je vzel njegova
poročila z odobravanjem na znanje. Zatem je
klub razpravljaj o izvajanju proračuna za leto
1927-28 in smernicah ter potrebnih spremem-
bah v proračunu za bodoče finančno leto.

Audience v Nišu.

OPTIMIZEM PAŠIČEVCEV. — VUKIČEVIĆ ODPOTOVAL S KRALJEM.

Belgrad, 2. jun. (Izv.) Časopisje obširno
poročja o audienceh vodilnih politikov v Nišu.
Posebno se naglašja, da je kralj sprejel v au-
dienci tudi znanega radikalnega prvaka Aco
Stanojevića.

V krogih pašičevcev se je danes precej
samozavestno zatrjevalo, da se je položaj znat-
no zboljšal v prilog radikalne stranke. Neka-
teri so šli v optimizmu celo tako daleč, da so
trdili, da so nade sedanje vlade na skorajš-
nji razpust skupščine in na volivni mandat ne-

opravičene. Kljub temu pa prevladuje mne-
nje, da je optimizem pašičevcev, oziroma ene-
ga dela radikalov pretiran.

Belgrad, 2. jun. (Izv.) Predsednik narod-
ne skupščine Marko Trifković se je vrnil iz
Niša, kjer je prisostvoval v imenu parlamenta
znanim svečanostim. Predsednik vlade Velja
Vukičević je skupno s kraljem odpotoval v
Piroć. Morda bo kralja spremljal na njegovem
potovanju tudi po južni Srbiji.

Po končanih volitvah na Bolgarskem.

VLADA JE Z IZIDOM VOLITEV ZADOVOLJNA — PRED REKONSTRUKCIJO VLADE

v Sofija, 2. jun. (Izv.) Skupno število pri
volitvah v narodno skupščino oddanih glasov
je znašalo 1.133.000. Za demokratsko koalicijo
je bilo oddanih 521.246 glasov, opozicijske
stranke so dobile 526.078 glasov, neodvisna
meščanska skupina 37.809 glasov. Neveljavnih
glasov je bilo 11.880. Vlade stranke so do-
bile skupno 48 odstotkov oddanih glasov. Po
oficielnem poročilu so mandati razdeljeni sle-
deče: Demokratski Zgovor 170, Stambulij-
skova skupina 6, socialisti 7, demokrati Ma-
linove skupine 7, liberalci (Kjorčev) 5, agrar-
ci (Tomov) 5, liberalci (Smilov) 1, obrtniki 1,
komunisti 5, agrarci (Muravjev) 55 in Mace-
donci 11 mandatov. Koalicija radikalov in
Dragijeva skupina agrarcev ter socialistični
federalisti niso dobili nobenega mandata. —
Največji uspeh je imela pri volitvah Muravjeva
skupina agrarcev; koalicija Malinov, Kjorčev
in Tomov je doživela razočaranje, ker je ra-
čunala na 40 mandatov, dobila pa jih je le 17.

Skupščina se bo sestala 15. junija. Ver-
jetno je, da se bo do tega časa izvršila že re-
konstrukcija vlade. Iz vlade bo izstopil polje-

delski minister Hvostov, pravosodni minister
Kulev, trgovinski minister Boboševski in pro-
metni minister Georgijev. Izpraznjena mesta
bi izpolnili iz poslanci iz vrst vladne večine.
Ministrski predsednik Ljapčev je izjavil, da je
vlada z izidom volitev zadovoljna in da bo
njeno nastopanje napram opoziciji lojalno. So-
cialisti in druge opozicijske skupine se pri-
tožujejo nad terorjem pri volitvah.

Sovjetsko poslanstvo zapusti London danes.

v London, 2. jun. (Izv.) Ruski odpravnik
poslov Rosenholz je sporočil ministru Cham-
berlainu, da odpotuje in osebje poslanstva
iz Londona 3. junija.

POSLANEC MILOVANOVIĆ UMRL.

Belgrad, 2. jun. (Izv.) Radikalni klub je
dobil danes brzojavko, da je umrl bivši držav-
ni podtajnik v ministrtvu za agrarno refor-
mo in poslanec iz Skoplja Bora Milovanović.

Kmetški dan na Trški gori

pri Novem mestu bo na binkoštni ponedel-
jek, dne 6. junija t. l. po tem-le sporedu:
Ob 9 dopoldne sv. maša v romarski cerkvi,
zatem pridiga g. prošta Čerina, potem pa
veliko zborovanje zunaj cerkve, na katerem
nastopijo odlični govorniki. Med govori na-
stopi pevski zbor. — Možje in fantje! Na
agitacijo za veličastno udeležbo! Na binko-
štni ponedeljek vsi na Trško goro!

Čičerinova posvetovanja v Berlinu.

Berlin, 2. jun. (Izv.) Kakor je zvedela
»Vossische Zeitung«, je potovanje ruskega zu-
nanjega komisarja Čičerina v Berlin posebnega
pomena ne samo radi nameravanega se-
stanka z nemškim zunanjim ministrom Stre-
semannom in državnim kanclerjem Marxom,
ampak tudi radi sestanka Čičerina z ruskim
poslanikom Rosenholzom, ki se vrača iz Lon-
dona, ter vodjem trgovinske delegacije. Po
vsej priliki se bo ta sestanek razvil v veliko
diplomatsko konferenco sovjetov v Berlinu,
katere se bo razen že omenjenih osebnosti
udeležil tudi ruski sovjetski poslanik v Berli-
nu Krestinskij, zastopniki Rusije na ženev-
ski gospodarski konferenci in baje tudi pari-
ški poslanik Rakovskij, kakor tudi ruski za-
stopnik v Rimu, ki je že pozvan v Berlin.

Sovjetska vlada za svetovno revolucijo.

g Moskva, 2. jun. (Izv.) Izvršilni odbor
komunistične stranke je izdal na zatiranje na-
rode vsega sveta proglas, v katerem naznanja,
da je pričela Anglija pravo imperialistično
križarsko vojno proti Rusiji. V manifestu se
nadalje poudarja, da se Italija naglo oborožuje
in pripravlja na vojno. Manifest se zaključuje
s p. zivom na proletarijat, naj protestira proti
vojni in naj pripravlja svetovno revolucijo.
Komunistična stranka poziva vse, naj z vso
močjo podpirajo rdečo armado.

Egipt še ni odgovoril Angliji.

v Kairo, 2. jun. (Izv.) Ministrski predsed-
nik Sarvat paša je včeraj skupno z Zaglul pašo
izdelal odgovor egiptovske vlade na angleško
noto. Za danes so pričakovali, da bo minist-
ski predsednik obiskal angleškega nadkomi-
sarja, vendar je še poprej sklical sejo mini-
strskega sveta, da se formulirajo še nekatere
točke odgovora. Obstaja upanje, da bo spor
rešen v najkrajšem času.

Pred sklicanjem poljskega sejma.

v Varšava, 2. junija. (Izv.) Včeraj popol-
dne se je vršil sestanek med Pilsudskim in
predsednikom sejma Ratajem. Sklenila sta
sporazumno, da se skliče izredno zasedanje
skupščine za 20. junija. V razpravo misli
predložiti vlada predlog o spremembi ustave,
ki se nanaša na razpustitev sejma za slučaj,
da sejm to sam sklene; dalje, zakon, ki bo
odvzel volivno pravico vojaškim osebam, za-
konski načrt o samoupravnih telesih, zakon-
ski načrt o zborovalni svobodi ter spremembo
dosedanjega volivnega reda. Predložen bo tu-
di predlog o spremembi tiskovnega zakona.
Končnoveljavnega programa zasedanja pa
vlada še ni sprejela.

Stotnik ustrelil generala.

g Newyork, 2. jun. (Izv.) V Chinandeg v
Nikaragui je neki ameriški stotnik ubil nika-
raškega generala Cabullo, ki je pripadal ar-
madji liberalcev, in njegovo ženo. Stotnik je vi-
del, kako se general Cabulla, ki je bil pijan,
na ulici nespodobno vede. General je tudi
streljal v zrak. Stotnik mu je sledil na dom,
kjer se je z njim sporekel radi njegovega ob-
našanja. Nato je ustrelil njega in njegovo ženo.
Podrobnosti niso znane. Ameriški stotnik, Ri-
chard po imenu, se opisuje kot gentleman,
umorjeni general se pa opisuje kot pijanec.
Uvedla se je preiskava. V Washingtonu se do-
gleda zelo obžaluje. V Nikaragui in Mehiki je
razburjenje zelo veliko.

Uspešna pogajanja med Vatikanom in Prago.

g Rim, 2. junija. (Izv.) Vrnitev papežvega odposlanca msgr. Cirieja iz Prage je dala prvotno povod za domnevo, da je bila njegova akcija brezuspešna. Nasprotno se sedaj iz vatikanskih krogov doznava, da so bila pogajanja z Benešem in predsednikom vlade uspešna. Pogajanja za sporazum med Vatikanom in Češkoslovaško so v dobrem teku. To potrjuje tudi potek slovesnosti ob priliki blagoslovitve temeljnega kamna, nad katerim se bo dvigal prvi češkoslovaški seminar v

Rimu, ki se bo zgradil na papežvo željo. Blagoslov je izvršil kardinal Gasparri. Prisostvovalo je osem kardinalov, nuncij Marmaggi in češkoslovaški zastopnik pri Vatikanu. Govoril je nuncij Marmaggi, ki se je pohvalno izrazil o češkoslovaškem narodu. Poudaril je tudi prisotnost zastopnika češkoslovaške vlade. Ta prisotnost dokazuje, da češkoslovaška vlada podpira papežvo iniciativo. Minister Šramek je poslal pozdravno brzojavko.

Nov razplet dogodkov na Kitajskem.

JUŽNA ARMADA PRODIRA PROTI SEVERU — ČANGSOLIN HOČE PRIČETI POGAJANJA Z GENERALI JUŽNE ARMADE.

v Pariz, 2. jun. (Izv.) Vsa poročila potrjujejo vesti, da je severna kitajska armada na umiku in da južne čete zmagovito prodirajo proti severu. Severna armada je že odšla preko Rumene reke in je za seboj razstrelila nekaj mostov, da bi tako ovirala napredovanje južne armade. General Čangsolin se nahaja v zelo težavnem položaju, ker mu preti nevarnost, da se odcepi izpod njegove oblasti tudi Mandžurija, ki je že 16 let pod njegovim vodstvom.

v London, 2. jun. (Izv.) Ameriški listi javljajo iz Pekinga, da se je Čangsolin že ponudil stopiti v pogajanja z generali južne armade. Iz Washingtona poročajo, da je dobilo ameriško brodovje povelje, da odpluje pred Tjenan.

v Pariz, 2. jun. (Izv.) Po vesteh »Informationa« iz Pekinga je general Fenjusjang zavzel Čangčak, čete generala Čangkajška pa so zasedle Kajfeng in Sučanju.

Velik vihar na Holandskem.

VRTINCI SO ODNAŠALI SKEDNJE IN TRGALI RAZ HIŠ STREHE — VELIKO ŠTEVILO HIŠ PORUŠENIH — ŠTEVILO SMRTNIH ŽRTEV SE NI DOGNANO.

v Amsterdam, 2. jun. (Izv.) V torek ponoči je divjal v vzhodnem delu Holandske silen vihar, ki je predvsem v pokrajinah Overijssel in Gelderland ob nemški meji napravil ogromno škodo. Najtežje so prizadeta mesta Groenlo, Neede, Delden in Aibergen. V Neede se je porušila tovarna in podkopala pod seboj veliko delavcev. Koliko je bilo smrtnih žrtev, še ni ugotovljeno. V mestu Lichtenboord je zrušenih okrog 100 hiš. Orožniški poveljnik je brzojavno pozval na pomoč reševalne oddelke. Mesto Esche je skoro popolnoma uničeno. Dosedaj je ugotovljeno, da sta bili dve smrtni nesreči, veliko število pa je ranjencev.

v Amsterdam, 2. jun. (Izv.) Dosedaj ugotovljeno število smrtnih žrtev vsled viharja znaša 15 oseb. Težko ranjenih je nad 200 oseb, število porušenih hiš pa znaša več sto. Pogled na podrtine je strašen. Dvo- in trinadstropne hiše so popolnoma razdejane. Vihar je odnašal kozolce, skednje in hišne strehe.

v Amsterdam, 2. jun. (Izv.) Listi prinašajo obširna poročila o posameznostih velikega neurja. Vihar je bil mnogo strašnejši in uničevalnejši kot oni l. 1925., ki je razsajal v provinci Gelderland. Največja opustošenja sta napravila dva viharja vrtinca, ki sta v razsegu 500 metrov rušila vse, kar jim je prišlo na pot. Število smrtnih žrtev se še ne da predvidevati.

Amerika in boljševiki.

Ameriški poslanik v Parizu Mr. Herriek je povodom ameriškega spominskega dne imel na ameriškem pokopališču govor, v katerem je med drugim izjavil:

Rusija je najtragičnejši primer poloma, ki se kdaj odigral v zgodovini. Civilizirani narodi stoje pred novim eksperimentom vladavine, ki se izvaja od režima, kakor ga svet krutejšega in nasilnejšega ni doživel od nobene prejšnjih despotij. Mi Amerikanci ne moremo mirno pustiti delati neko vrsto ljudi, ki so se postavili za gospodarje nad ljubeznivim in plemenitim narodom, in ki z rafinirano spretnostjo izkušajo vcepiti našim državljanom hudobno voljo in izpodkopati ustanovo, ki so našemu kontinentu prinesle blagostanje in srečo. Mi ne mislimo na to, da bi napadli sovjetsko Rusijo in Ruse, toda mi se branimo dati voditeljem sovjetske Rusije sredstva in priliko, da nas zastrupijo.

Tudi predsednik Zedinjenih držav Coolidge je imel na vojaškem pokopališču povodom spominskega dne za padle vojsake govor, v katerem se je vnovič zavzemal za omejitev oboroževanja in na koncu izjavil:

Ako hočemo zadobiti vpliva glede na red in zakon, mir in voljo za sporazum, potem moramo biti odločni doprinesiti žrtve, ki so potrebne, da tem zapovedim primerno doma živimo. Ako bi imela naša dežela postati torišče za ljudi, ki vrše zločine in nasilja proti obstoječemu redu in naši deloljubni deželi, potem bi se morala v interesu samoohranitve izpremeniti ustava, temeljni kamen naše unije, da tako preprečimo zlorabo osebne svobode.

V političnih krogih je ta zadnji del v govoru predsednika Coolidge vzbudil posebno zanimanje v zvezi z dejstvom, da so v angleški beli knjigi o hišni preiskavi pri družbi »Arkose« navedeni tudi naslovi ameriških komunistov. Vsekakor pa sta oba ta govora zelo značilna za razpoloženje Amerike vočigled angleško-ruskega spora.

»Lokalanzeiger« poroča iz Moskve: Govor ameriškega poslanika v Parizu je v sovjetskih krogih vzbudil veliko razburjenje. Sovjetska vlada namerava k napadom Mr. Herrieka zavzeti uradno stališče in proti njegovemu nastopu protestirati pri ameriški vladi. Sovjetska vlada pa ne misli opustiti zaradi tega svojih nadaljnjih poizkusov približevanja k Zedinjenim državam.

Tabor kmetov in fantov bo dne 6. junija, to je na binkoštni ponedeljek v Črnomlju pri Škotijski Loki. Pričitek po sveti maši ob 9. uri na prostem. Govorita narodni poslanec Brodar in oblastni poslanec dr. Milavec. Može in fantje, udeležite se te manifestacije kmetijske zavednosti v velikem številu.

Dr. Zupaničeve konference.

Te dni se je v Belgradu mudil predsednik oblastnega odbora radikalne stranke za ljubljansko oblast dr. Niko Zupanič. Tekom svojega bivanja je imel številne konference s prvaki radikalne stranke, predvsem z Aco Stanojevičem, Markom Trifkovičem, Nikolo Uzunovičem in Ilijo Mihajlovičem. Povodom njegovih bivanja je nekatero časopisje prineslo vesti o možnosti sporazuma med SLS in radikalno stranko za eventualne volitve. Te vesti so izmišljene.

Razkol med radičevci v Bački.

Radičevci v Somboru so se skregali radi kandidatur. Pristaši Tome Matkovića bodo v Subotici na programu Radičeve stranke kandidirali proti oficijelni listi. Vodstvo pa bo postavilo za kandidate v Somboru Paliča, v južnem Banatu Konjevića. S tema kandidatoma so Banačani nezadovoljni, ker nista domačina.

Beleške

△ Kancelparagraf še vedno slavo žanje v »Domovini«. »Nič ne bo trpela cerkev zaradi kancelparagrafa,« tako piše Žerjavov tednik — takoj za uvodnikom o občinskih volitvah. S tem hoče prikriti ljudstvu edin »uspeh« dr. Žerjava v zakonodajnem odboru, kancelparagraf. Boji se SDS tega uspeha in bi volivcem iz volka rado naslikalo jagnje. Res, dokler dr. Gregor Žerjav ne bo v vladi, cerkev morda ne bo trpela, ker ga nihče ne bo izvajal. Če bi pa še kdaj SDS vihtela svoj bič nad Slovanijo, imamo zopet žandarje in policaje kot zapisnikarje v cerkvah, preganjanja in obsodbe duhovnov.

△ Verstvo brani »Domovina« s kancelparagrafom. Pravi, da je gonjo proti njemu uprizorila le katoliška duhovščina. Duhovniki vseh drugih ver pa da so s tem določilom čisto zadovoljni. Kratkovidna »Domovina« naj ve, da so se proti kancelparagrafu izjavili zastopniki vseh ver in najodličnejši znanstveniki pravniki. Vsi ti namreč malo drugače pojmujejo interese verstva kot »Domovina«.

△ Ker se bližajo volitve, se »Domovina« spomni celo katoliških praznikov. Za Binkošti je napisala sestavek o razsvetljenju. Članek pa kaže le, da žerjavovcem nobeno razsvetljenje ne pomaga nič.

TRGOVINSKA POGODBA MED ITALIJO IN TURČIJO.

g Rim, 2. jun. (Izv.) Med Italijo in Turčijo se je v Angori podpisala trgovinska pogodba na podlagi prednostne klavzule in proti šestmesečni odpovedi.

Koroški manjšinski problem.

IV.

V člankih I—III sem obdelal šolsko in gospodarsko plat koroške manjšinskega problema. Sedaj preostaja še naloga, da osvetlimo politično situacijo, v kateri živimo koroški Slovenci.

Politika evropskih narodnih manjšin se giblje med dvema ekstremoma. Na eni strani vidimo popolnoma destruktivno in državi sovražno politiko nemških nacionalistov v češkoslovaški republiki, na drugi strani zopet gledamo manjšine, oziroma njihove stranke ob državnem krmilu, n. pr. nemške krščanske socialne in nem. agrarce istotam. V približno enaki situaciji se nahaja nemška manjšina v Jugoslaviji, ki od časa do časa podpira vlado. Pri ostalih narodnih manjšinah vidimo vse možne nijanse manjšinske politike, ki se giblje med navedenima ekstremoma. V splošnem se lahko označi ta zadnji sistem politike kot pasivna politika, ki se omejuje zgolj samopu na kritiko vladnega dela in krivičnega postopanja napram manjšini. Če pa premočimo sedanje evropske razmere, se vidi, da so manjšine v obče prisiljene k tej politiki, bodisi da država oz. celotni režim ne reflektira na sodelovanje manjšine, kot to vidimo v Italiji pri slovenski in nemški manjšini, bodisi da grupacija strank sama po sebi izloči sodelovanje manjšine, kakor to vidimo pri nas koroških Slovenceh v deželni zboru. Ko sta bila pri volitvah l. 1921. izvoljena v deželni zbor gg. V. Poljanec in F. Krajger, je g. Poljanec v imenu »Kor. slov. stranke« podal izjavo, da se koroški Slovenci podvržemo rezultatu 10. okt. 1920, da pa se bomo tudi v novi državi borili za svoje pravice. S tem se je »Kor. slov. stranka« postavila na povsem državno stališče. Ker pa vsled grupacije nemških strank v deželni zboru slovenska poslanka nista igrala odločivne vloge in tudi nemške stranke niso smatrale za vredno, da porabijo Slovence k sodelovanju, ki bi morali s tem prevzeti del odgovornosti, se je delovanje slovenskih poslancev v deželni zboru omejilo na stališče opozicije.

V zadnji periodi deželnega zbora od okt. 1923 do marca 1927 se jasno vidi volja »Kor. slov. str.« za aktivno sodelovanje, ko sta slov. poslanka g. Poljanec in dr. Petek ponovno glasovala za posamezne dele proračuna, ki niso bili krivični slovenskemu delu Koroške, seve pa sta bila pri razmerah, katere sem že v člankih I. in II. pojasnil, prisiljena glasovati proti proračunu za prosvetni oddelek.

Z razpustom deželnega in državnega zbora in razpustom volitev za 24. april 1927 je nastopila nova faza. Na eni strani je hud boj za prvenstvo v državi in deželi med marksisti in meščanskimi strankami, na drugi strani stoji manjšinska »Kor. slov. str.« kot zastopnica slovenskih kmetov po svojem programu najbližja meščanskim strankam, pred vsem krščanskim socializmom. Pričakovati je bilo da bo ena izmed meščanskih strank stopila v razgovor oziroma pogajanja s »Kor. slov. str.« v svrhu sodelovanja pri volitvah, torej v svrhu tvoritve enotnega meščanskega bloka, ki bi si s tem zagotovil trdno zmagov v deželi in vzel marksistom tudi tu državnozborni mandat za Koroško, tako da bi meščanski blok dobil na Koroškem 7 mandatov in marksisti 3. Vršili so se res razgovori bolj osebnega značaja, toda do pozitivnega rezultata ni prišlo, ker nobena stranka ni hotela nase zvaliti odjaja, da se je pogajala s Slovenci. Slovenci so pri svojih zahtevah poudarjali pred vsem šolstvo, da se mora napraviti enkrat konec temu nenaravnemu in nemoralnemu položaju, ki je utelešen v utrakvistični šoli in da se nam mora odstopiti nekaj deželnih služb. Nemške stranke pa, baje vezane po dogovoru iz poletnega časa l. 1921., čes da se nobena stranka ne sme pogajati s Slovenci, so se umaknile in se sedaj post festum celo bojijo očitka socialdemokratov, da so se pogajale, oziroma razgovarjale s Slovenci.

Meščanske stranke so šle močno razkrojene v volivni boj. Do kooperacije je prišlo samo med

kršč. socialisti in velenemci ter deloma narodnimi socialisti, medtem ko je nastopala kmetijska stranka »Landbunde« po vsej državi samostojno. Ker je izid volitev znan, se hočem omejiti na »Kor. slov. stranko«. Ta je v polni meri obdržala svojo posest; da je za nekaj glasov nazadovala, je kriva slaba volivna udeležba v gorskih občinah, ki je znašala ponekod samo 54 odst., na severni meji in v ziliški dolini pa je do malih sprememb obdržala svoje postojanke. V srednji Podjuni pa se vidi celo močan napredek po nekaterih občinah, kakor Döberla vas, Škocijan, Rikarja vas, Zitaravas, Globasnica, Šmarjeta v Rožu itd. Izvoljena sta g. Janjo Starec, župnik v Hodišah in g. dr. Franjo Petek zdravnik v Velikovu.

Nas Slovence zanimajo pred vsem razmere v deželi, ker za državni zbor nismo dosegli količnika. Najhušji boj »Koroške slovenske stranke« je veljal in velja »Landbunde« in socialistom, ker se ti dve skupini v prvi vrsti borita za slovenske glasove. Imenovani stranki sta ves čas računali s tem, da bosta vzajemno uničili slovensko stranko; prva s svojim izrecno agrarnim programom in druga s svojo internacionalnostjo, ki ves čas naglašala imajo Slovenci v njenih vrstah isto mesto kakor Nemci, na drugi strani pa socialdemokratije trajno naglašajo, da samo oni morejo zastopati interes malih kmetov, kakor so vobče Slovenci, za katere se do sedaj ni zmenila nobena stranka in je tudi »Landbunde« skrbel samo za svoje »Herrenbaure« na zgornjem Koroškem. Iz tega jasno sledi, da nobena teh dveh strank ni čutila potrebe zavzeti principijelnega stališča napram koroškemu problemu.

Na drugi strani pa imamo kršč. soc. veleniško zvezo, ki v vsem slovenskem ozemlju nima dobila glasov razen par učiteljev in uradnikov in se kaže na slov. ozemlju popolnoma desinteresirano. Pričakovati bi preciznega stališča od kršč. socialcev, katerim smo po svojem programu najbližji. A žal tega stališča še do danes nismo ne videli ne slišali. Koroški kršč. socialci so se spozabili celo tako daleč, da so v družbi ostalih nemških strank požrili najhušja nasilja nad Slovenci, kakor je napad na g. dekana Limpla l. 1921., napad na slov. poslanka Poljanca in več sličnih slučajev. Oni niso našli obzora za nobeno nasilje. To dejstvo pa je koroške Slovence kljub programatični sorodnosti po mišljenju močno odtujilo krščanskim socialcem.

Preko vseh žalostnih faktov pa smo Slovenci bili pripravljeni za sodelovanje z njimi, ker je tudi občni zbor »Političnega in gospodarskega društva« ob navzočnosti 160 delegatov v principu odobril, samo če oni zavzamejo napram nam vsaj t. b. dočede drugo — pravično — stališče. Mi smo bili ponovno iznenadeni. Vse stranke hočejo svojo sedanjo taktiko napram manjšim obdržati in se zahtevale, da jim iz kršč. ljubezni da svoje glasove za državni zbor, če že za deželni zbor nastopa samostojno in jim tako izvoli enega meščanskega poslance več.

Zbor zaupnikov »Kor. slov. stranke« je to stališče odklonil in odločil, da gremo tudi tokrat samostojno v boj in se šele po 24. aprilu zopet razgovarjamo, če bodo to nemške stranke smatrale za potrebno.

Koroški Slovenci upamo in pričakujemo, da se bodo nemške stranke vsaj sedaj po volitvah strezile in zavzele napram manjšini drugo stališče. Kakor vse kaže, pritisk nemških manjšin v nasledstvenih državah na koroški režim nima posebnega uspeha. Tudi danes prvi dve potezi, kateri so napravile nemške stranke, ne narekujejo mirnejših časov. Na eni strani principijelno stališče vseh strank, da se nam nič ne da, na drugi strani pa se pojavlja v deželni zboru in vrstah kršč. soc. veleniške zveze dr. H. Angerer, stari sovražnik Slovencev, ki naj »pospešuje« rešitev koroškega problema.

Proslave majniške deklaracije.

10 letnico majniške deklaracije smo v nedeljo, 29. maja proslavili slovesno, divni Slatini v ponos in veselje! Po večernicah so naše Orlice priredile prireditveni akademiji v Društvenem domu, zvečer pa se je vršila akademija združenih društev v nabito polni dvorani Zdraviliškega doma. Ze sam pogled po dvorani je nudil pestro sliko: vojaški deseterstojniki, katoliška in pravoslavna duhovščina, zdraviliško ravateljstvo in uradništvo, delavci in delavke, gospe v dragocenih oblekah in preproste kmečke žene. Orlice v krojih in Orlice v belih oblekah... Slovenci, Hrvaši in Srbi zopet združeni v tisti nepozabni iskrenosti, ki nam je pred desetimi leti bila v življenju in vstajenju. — Godba je zaigrala slovenske narodne, zadonela je mogočna triglavska in je stopil na oder slavnostni govornik, vli. g. svetnik Ewald Vračko, naš obmejni župnik. Privrela mu je iz srca pesem, polna tople ljubezni do naše domovine in po zadnjem akordu: Jugoslavija vivat, crescat, floreat, je dvorana zabučala burnega aplavza. Potem so zahrepenele naše duše tja v tužni Korotan, »Gor čez izarce«. Gospodična M. Kidričeva je s finim razumevanjem deklarirala Savinkovo: »Ob 10 letnici majniške deklaracije. Stedila je še krepka Aljaževa. Na dan in živahna Sottnerjeva: »Najaz v planinski raj«. Naravnost frenetično odobravanje pa so žele naše Orlice s svojo »Trnjušico«, ljubko telovadno igrico, nalašč za to slavnost prirejeno. Na željo občinstva so jo morale ponovljati. Zadnjo točko — Živa sila: Jugoslavija v hrepenenju po neodrešenih bratih — je orkester podčrtal z državno himno, ki jo je občinstvo stoji poslušalo in se nato navdušeno razšlo... Pevsko društvo »Sloga« je svojo nalogo čestito rešilo, ravno tako Orlice, Sokol pa se proslave aktivno ni udeležil.

Prosla. V nedeljo je vprizorila tukajšnja šolska mladina pod vodstvom svojega učiteljskega društvenega doma v Preski veseloligro »Povodni mož«. Ob tej priliki je praznovala desletnico majniške deklaracije, katere pomen je v lepah

besedah orisal naš g. nadučitelj Alojzij Kržišnik. Ker so imele za majniško deklaracijo največje zaslugе naše matere, zato smo proslavili njih delo in praznovali materinski dan. Mladina je izvršila svojo dolžnost nad vse dobro, posebno lepo pa so uspeli deklaracije na čast našim materam, katere so slehernemu poslušalcu privabile solze v oči. Prireditve je nad vse lepo uspela, za kar ima velike zasluže učiteljstvo tukajšnje osnovne šole. Želimo, da se kmalu zopet vidimo.

Ziri. Proslava obletnice majske deklaracije je vkljub slabemu vremenu dobro uspela. Pred občinskim domom so se zbrali z zastavami šolski otroci, žirovski gasilci, Sokoli in zastopniki državnih uradov, na Dobravi se je pa pridružil četa Orlov. Ves spoved je odkorakal ob zvokih gasilске godbe v Ziri do »Petrona«, kjer je g. župan Naglič prebral izjavo, ki so jo podali poslanci Jugoslovanskega kluba v dunajskem parlamentu pred 10 leti. Imel je še kratek govor, naka je zaigrala godba himno, pevci so pa zapeli »Lepo našo domovino«. Ob 10 smo odšli k sveti maši, potem pa v dežju na svoje domove.

Središče ob Dravi. Proslava majniške deklaracije. Tudi trg Središče, ki je od nekada ponosno držalo slovensko zastavo, posebno še svojo narodno-zavedno okolico, je proslavilo 10 letnico majniške deklaracije s tisto ljubeznijo, kakor jo je pred 10 leti sprejelo in podpisovalo. V veličastni Krekovi dvorani se je zbralo po popoldanskim službi veliko rodoljubnega občinstva. Med njimi je bil tudi rojak-domačin narodni poslanec dr. Bodjanič z družino. Domače kat. prosv. društvo je nastopilo z glasbenimi točkami, naka je govoril iz Maribora g. H. rastelj podal zgodovinsko sliko razvoja našega zavestnega narodnega življenja in njegov poseben razmah ravno z majniško deklaracijo. Orliški krožek je nato izvajal igr. »Zana Danka«, v kateri se je označevalo, da je tudi naše žensstvo, ki je z majniško deklaracijo dvignilo ves narod, izvršilo podobno delo kot nekoč Ivan d'Ark svoji domovini. Znova se je pokazalo, da je ravno kršč. prosveta oni skrivni vir, iz katerega je črpal in bo črpal naš narod svojo življenjsko moč.

Naročajte „Slovenca“!

Maribor

□ **Oblastni zdravstveni inšpektor.** Mariborski oblastni odbor je podelil v sredo popoldne g. primariju ter ravnatelju mariborske splošne bolnice g. dr. Janku Dernovšku naslov: oblastni zdravstveni inšpektor. G. dr. Dernovšek je bil pred kratkim nastavljen od oblastnega odbora kot vrhovni vodja in nadzornik zdravstvenih zavodov v mariborski oblasti.

□ **Nastop službe.** G. Ivan Gračnar, bivši komisar pri upravnem sodišču v Celju, je nastopil 1. junija službo pri oblastni skupščini v Mariboru.

□ **Mariborski socialni demokratje na delu za odpad od vere.** Kolovodje mariborske socialne demokratije v zadnjem času niso samo po Mariboru na delu za odpad od katoliške vere, ampak tudi po mariborski okolici. Zadnji teden je tekla med delavstvom znani mariborski Eržen in navduševal nevedne za kulturno politiko. Pozival je organizirane socialiste, da naj se odrečejo svoje verske pripadnosti. V dosego svojega cilja je pogreval stare neresnice o papežih, Mariji, duhovnikih itd. Kakor se sliši, je pridobil res nekaj zaslepljenec zase. Za odpadnike ni škoda: suhe veje na drevesu sv. cerkve. Treba pribiti, da je javno mnenje proti njim. S tem činom so se pokazali socialni demokratje v pravi luči. Zgubili so zadnji kredit. Nam tudi prav!

□ **Mariborska trdnja bo gradila največje orgle v Jugoslaviji** in sicer za Osijek. Orgle bodo v gotičnem slogu, 13 metrov visoke, 8 m široke, bodo imele 60 registrov in 4000 piščalk. Te orgle bo gradila mariborska trdnja Brandl.

□ **Šah.** Turnir za prvenstvo mariborskega šahovskega kluba se prične v petek 3. junija. Udeležili se ga bodo sledeči gospodje: Ermenc, Golec, Hilmer, Hočvar, Klajnsček, Kramer, Lukež in Ostanek.

□ **Policijske racije na automobile.** V torek je mariborska policija izvršila racijo na avtomobiliste, ker se je dognalo, da vozijo mnogi brez potrebnih šoferskih izpitov itd. Avtomobile so ustavljali policisti na Aleksandrovi in Koroški cesti ter pri vходу na most pred Veliko kavarno. Racija je imela dober uspeh. Prijavljenih je bilo 36 avtomobilistov radi raznih prestopkov, enega so pa aretirali.

□ **Tat v cerkvi.** Cerkovnik stolne župnije Jurij Škerbinek je včeraj popoldne zasačil v stolnici mladega tatu, ko je skušal izmakniti iz skrinjice denar. Mladega uzmoviča je takoj prijel in ga izročil policiji. To je že četrti cerkveni tat, katerega je g. Škerbinek zasačil v stolnici.

Celje

□ **Nikamor drugam jutri zvečer, nego na akademijo,** ki jo priredi slovensko katoliško srednješolsko dijaštvo ob 20 v Narodnem domu. Pokažimo vsi do zadnjega naklonjenost težnjam naše mladine in poplačajmo ji trud in idealizem s polnoštevilno udeležbo. Sleherni na akademijo!

□ **Potrditveni kandidati list za občinske volitve v Celju.** Včeraj je celjsko okrajno glavarstvo potrdilo kandidatne liste za občinske volitve v mestu Celje, ki so jih vložile Združene stranke SSSJ, JSDS in SDS. Glavarstvo je dostavilo listo mestnemu magistratu, da jih objavi in o potrditvi obvesti predstavnike list. Lista Združenih strank je v vrstnem redu druga.

□ **Čudna so puta pravice.** Svočas radi umora v Kaszazah pri Petrovčah na smrt obsojeni Josip Kokol je stal včeraj ponovno pred celjsko poroto. Kljub temu da je glavna priča Steiner zanikal trditve, ki jih je svočas izrekel v prid Kokola, je bil Kokol danes obsojen na 15 mesecev ječe, od katerih je 14 mesecev že odsedel, ker so mu vsteli v kazen tudi preiskovalni zapor. Podrobnejše poročilo o razpravi priobčimo jutri.

Vič

Krajevni odbor Rdečega križa na Viču priredi v soboto 4. t. m. družabni večer v Sokolskem domu. Na razporedje je poleg drugega nagovor, deklaracije šolskih otrok (Pomladka Rdečega križa) in godba. Vstopnina prostovoljna. V nedeljo 5. t. m. popoldne pa priredi v slučaju lepega vremena od 10—12 promenadni koncert pred novo šolo. Ob tej priliki se bodo prodajale cvetke oziroma znaki Rdečega križa.

Novo mesto

Šah. Dne 10. aprila t. l. se je vršil v društvenem lokalni match na sedmih deskah med reprezentanco novomeških dijakov in šahovskega kluba. Partije so bile vseskozi zanimive, napete in igrane v lepem stilu. Posebno zanimiva je bila partija na prvi deski, ki je trajala samo deset minut. Igrala sta Šporec in glavni reprezentant dijaštva g. Mejak. Po ca. 30 potezah je prvi podlegel. Interesantna je bila tudi partija Šuklje-Pretnar. Igra je trajala nad štiri in pol ure in je končala z zmago g. Šuklje. Rezultat tekme je bil neodločen 3½ : 3½. Zanimanje občinstva je bilo uprav velikkansko.

Steti ne znajo, ali pa številk ne poznajo pri našem županstvu. Potrjene kandidatne liste za bodoče občinske volitve so razglašene na občinski deski, vendar ne v istem vrstnem redu, kakor so bile vložene in kakor bodo imele skrinjice ob volitvah. Lista SLS bo imela drugo skrinjico, dočim je razobešena na občinski deski kot tretja. Lista radikalne stranke, ki bo imela tretjo volilno skrinjico, je pa razobešena kot druga. Se vidi že iz tega, da je na magistratu demokratsko-radikalna večina, ki pa je zelo piča — samo za en glas. — Upamo, da po prihodnjih volitvah niti tega ne bo.

Porotno zasedanje pri našem sodišču se prične 7. junija. Prvi dan se zagovarja Ana Cazar radi goljufije, Franc Lovšin radi goljufije in poizkusa umora, 8. junija pa Franc Kokič radi umora svoje žene. Razpisani bodo najbrž še novi slučaj.

Trbovlje

□ **Spomin na 1. junij 1924.** Tovariši ob priliki orjunaškega pohoda na Trbovlje ubitega Fakina so na dan 1. junija ob obilnici groznega zločina v spominu nedolžne žrtve terorja zapeli na grobu pesem žalostinko in še delavsko himno. Ne-

ki tovariš je imel tudi spominski govor. Po petju so se mirno razšli. Motil jih ni nihče.

□ **Poučno predavanje** s kino slikami se vrši v Društvenem domu v soboto ob 4. uri popoldne za otroke in v nedeljo ob 3. uri popoldne tudi za odrasle. Vstopnina za otroke je 1 Din, za odrasle 3 in 2 Din.

Hrastnik

□ **Smrtna kosa.** V torek so pokopali rudarja Zupana, ki se je pretekli teden na lesnem skladišču poškodoval in umrl. Umrla je dalje v visoki starosti bivša delavka v steklarni gospe Peklar. Bila je dolgo let vdova. Pred vojno jo je vzdrževal njen pridni sin Franc. Ko se je pričela vojna, je odšel k vojakom, od koder ga ni bilo več nazaj. Tako je šla na stara leta v steklarno na delo, da se je preživela. Bolezen jo je tri leta mučila. Bog ji daj večno plačilo!

□ **Obitna nadaljevalna šola** zaključila II. letnik z vajeniško razstavo, ki se odprla na binkoštno nedeljo ob 4 popoldne v deški šoli. Razstavi predmeti so sprejemajo v soboto od 3—6 ure popoldne. Celji občinstvo vabimo, da se razstave v obilnem številu udeleži.

□ **Zlikovci,** ki so preteklo nedeljo pri cerkvi sv. Marka podirli slavolek in zastavice odnesli, so, kakor smo zvedeli, izročeni roki pravice.

Laško

□ **Freske.** V prijazni cerkvi Marija graec, oddaljeni dobro četrti ure od Laškega, ležeči na griču tik ob železniški progi, so se odkrile stare freskositke, ki obetajo postati prava znamenitost za starinoslovce, če se bodo povoljno očistile. Njihovo prenovljenje je prevzel g. Miloš Hohnjec iz Celja.

□ **Proslava majske deklaracije.** Majska deklaracija se je tukaj slavila 29. maja jutraj in zvečer. Po ranem opravilu se je zbralo lepo število pristavev SLS v društveni dvorani k zborovanju. Na tem se je najprvo orisal čas, v katerem je nastala deklaracija ter poudarila ljubezen in pogum onih, ki so nastopili ž njo na Dunaju. Med temi zavzema prvo mesto dr. Anton Korošec. A omenj, ki se je zanimal z majske deklaracije pred desetimi leti, naj ne ugasne več, temveč na gori in planoti tudi v bodočih rodovih, da bodo s ponosom klicali: »Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati dajala, ko me je dete pestovala.« Lepo se je obnesla tudi večerna proslava. Tukajšnja prosvetna društva so pripravila povorko z bakljami in godbo po trgu oziroma mestu. Na Orožnem trgu pod Kristusovim kipom je gospod nadučitelj Velkavrh v vznesenih besedah govoril o majske deklaraciji, gospod Vilko Kuntar pa je s svojim pevskim zborom prelepo povzdignil slovesnost. Obhod po trgu se je pričel ob pol 9. Bakljado so oskrbeli ognjagasci, godbo pa tukajšnji mladinski godbeni zbor.

Ptuj

□ **Sprememba vremena.** Po deževnih in mrzlih dneh koncem maja, je 31. pr. m. nastopilo toplo, solnčno vreme, ki je kaj prikladno za sušenje sena. Ljudje so po večini na travnikih.

□ **Največ zaslug** pri zbiranju prispevkov za orgle v cerkvi sv. Roka, imata župan Fijan in tajnik Lashbacher, za izredno lepo uspešno slavlje pretečeno nedeljo tudi še g. Ig. Vindiš in gospa Strachill na Bregu. Cela slovesnost bo ostala gotovo vsem v prav dobrem spominu.

□ **Namččenja.** Na lastno prošnjo je premeščen v Maribor z novim šolskim letom učitelj tukajšnje deške šole, g. Mirko Majcen. Sin tukajšnjega upravnika pošte g. Anton Smodič, pa je nameščen pri Sv. Barbari v Halozah.

□ **Kot predsednik komisije** za zrelostne izpite na gimnaziji je od ministrstva imenovan g. Jeremija Zivanović, profesor na višji pedagoški šoli v Belgradu.

□ **Rakek.** Organi oddelka finančne kontrole na Rakeku priredijo dne 4. maja ob 20 v »Sokolskem domu« in dne 5. maja ob 16 v »Ljudskem domu« na Rakeku burko s petjem v 3 dejanjih: »Moč uniforme«. Ker je čisti dobiček namenjen za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju v Ljubljani in vojniim slepcem, se zato vsi vljudno vabijo k obilni udeležbi! — Organi odd. fin. kontrole Rakek.

Dopisi

Slovenske Konjice. Orlovsko akademija. — Dne 21. maja se je vršila slavnostna akademija konjskega Orla, katere se je udeležil tudi škof dr. Karlin, katerega so navzoči viharno pozdravili. Kot prva je bila točka meš. zbora pesem »Pozdravljam te planinski dolc«. Članske proste vaje so nam vsem izredno ugajale. Manj pa vaje 8 članov, ki niso bile dobro izbrane. Vaje članic »Oj le šumi, gozd zelen« in »Tri dobe zemlje Češke« s svojimi lepo sestavljenimi, a še lepe izvajanimi gibi so iznenadile zelo razveseljivo so bile vaje naraščaja »Mladi vojaki«. Ljubka in vesela je bila igrata gojenk »Pri potoku«. Najlepša točka pa je bila simbolična vaja »Siroti«, ki jo je krasno izvajala gđ. Kropceja. Kot zadnja točka je bila skupina pred sliko našega nepozabnega Slovaka. Po skupini pa je pel meš. zbor pesem »Preljubno veselje«.

□ **Podružnica Jugoslovanske matice** v Radovljici je na dostojen način proslavila spomin desetletnice majske deklaracije. Popoldne je bil v načrtu velik shod na javnem trgu, ki pa žal radi dežja ni tako uspel, kot bi bil sicer. Tem lepša pa je bila proslava zvečer. V dvorani restavracije »Kustelj« se je vršil koncert, pri katerem sta združeni pevski zbor in združeni salonski orkester orlovskega in sokolskega društva izpolnila večer z izbranimi točkami. Vmes je akademik g. Pavlin z ognjevit prednašano deklaracijo navdušil vse navzoče za delo v prid neodrešeni domovini.

□ **Brezje.** V nekaj dneh dobimo na Brezje nov avtomobilus v prvi vrsti za vzdrževanje prometne med Brezjami in Bledom. Avto, ki sta ga kupila gg. Ivan Bole in Jožef Cvenkelj, bo bržkone pričel voziti že o Binkoštih. S tem bo zelo ustrezno romarjem in izletnikom, ki pridejo na Brezje, ker bodo imeli hitro zvezo z Bledom ter udobno vožnjo in se jim ne bo treba voziti z vozom po prahu in vročini posebno na tako prometni cesti, kot je Brezje—Bled.

□ **Ruše.** Desetletnico majske deklaracije je tukajšnje Prosvetno društvo s sodelovanjem Orlov in Orlic lepo proslavilo. Društvena dvorana, katero so Orlice okusno okrasile ter jo prepletle s slovenskimi trobojnicami, je bila častno napolnjena. Proslavo so otvorile Orličice s pesmijo »Tam, kjer teče bistra Zilja«. Vrstile so se deklaracije in petje. Občinstvo je bilo posebno ob petju in deklaracijah Orličic ginjeno. Nato je stopil na oder, burno pozdravljen, g. poslanec Žebot, duša deklaracijskega gibanja na slov. Štajerskem. V izjerno, globoko zasnovanem govoru je podal zgodovino narodnostnega boja ter poudaril pomen majske deklaracije na potek političnih dogodkov. Njegovim izvajanjem je občinstvo sledilo z napeto pozornostjo. Nato so Orli podali krasno telov., simb. točko »Lepa naša domovina« ob petju Orličic in

občinstva, nakar se je član Prosv. društva v vznesenem govoru spomnil neosvobojenih bratov ter deklariral Gregorčičevo »Zedinjena Slovenija«. S tem je bil objavljen del proslave zaključen. Sledila je prijateljska zabava. V prijetnem razpoloženju se je občinstvo proti mraku razšlo. — Vse je bilo lepo; le tega marsikdo ne more pojmiti, kako da je ruska podružnica Jugoslov. matice prešla ta slovesni dan obletnice, ne da bi bila storila en korak za proslavo tega znamenitega dne. Prav tako ostala »narodna društva«. Na tak način bomo izgubili vero v njihov nacionalizem. — Ukinil se je z zadnjim majem oddelke finančne kontrole ter bil premeščen v Maribor. — Novo hišo je začela graditi občina. Delo je že v teku. Hiša bo enonadstropna, namenjena za ambulatorij in stanovanja.

□ **Moravče.** Dne 29. maja t. l. je naša podružnica »Jugoslovanske matice« prav lepo proslavila 10 letnico majske deklaracije. Ob 9 popoldne je bil lep sprevod po Moravčah, katerega so se udeležila vsa tukajšnja društva, predsednik Matice Alojzij Cerar z odborom, župana občine Moravče in Drijje, krajni šolski svet, učiteljski zbor s šolsko dečo, pošta ter društva iz Vrhopolja. Pri obhodu je svirala godba moravškega gasilnega društva pod vodstvom kapelnika Franca Oreška. Na trgu pred moravsko cerkvijo je v kratkem in navdušenem govoru tukajšnji šolski upravitelj R. Znidaršič v imenu zbranega občinstva izrazil hvaležnost vsem onim našim možem, ki so z deklaracijo, z besedo in dejanjem neustrašeno zahtevali pravico in svobodo za naš slovenski narod. Ljudstvo jim je vzkliskalo slavo. Nato je bila skupna slavnostna služba božja. Popoldne ob 3 je imel v dvorani »Združnega doma« obilno zbranemu občinstvu govor naš domačin profesor Mavričij Bergant, ki je jasno in lepo razložil zgodovino, pomen in posledice majske deklaracije. Po govoru se je vršila lepa kinematografska predstava. Predsedništvo Matice se na tem mestu iskreno zahvaljuje vsem udeležencem in sodelavcem ter želi, da ostanete zvesti podporniki in soizgradniki »Jugoslov. Matice«, ki ima namen izpopolniti idejo majske deklaracije.

Prosveta

□ **Uprizoritev Jahnove drame »Dome«.** V torek 31. maja so člani dramske sekcije P. R. K. na II. drž. gimnaziji uprizorili v Rokodelskem domu »Dome«. Realistična drama zahteva dozorele igralce in veliko režijsko sposobnost. Mlad človek ne ustvarja s posebno lahko starejših, v življenju izkušnih tipov. Režiser mora zelo skrbno izdelati prizore, kajti v teh dramah ne opajata že zgolj besed klasičnih in le v močnejšem čustvovanju. Razumljivo je, da je mladi igralski naraščaj imenovane gimnazije tega tudi zavedal. Toda z občudovanja vredno vsmo so se lotili igre in častno zmagali. Temperament, živo občuteno življenje je pomagalo preko kožljivih meš. velika vera in ljubezen in oživila igro. Vse vloge so uživale enako spoštovanje, kar se tudi na večjem odru redkokdaj zgodi. Nikoli ni človeka motilo nenaravno izgovarjanje in to je velika prednost te predstave, posebno, če pomislimo, da so študentje igrali kmeti. Mladim igralcem ni pomagal nihče, ne kak izkušeni režiser ali igravec in zato je vestna, na celoto usmerjena režija presenetila. V kulturnem življenju današnje mladine je pomenila igra lep uspeh. Tiho in skromno prizadevanje je doseglo prvo priznanje, tako da zavodu lahko častitamo.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 3. junija: Zaprtlo.
Sobota, 4. junija: TI IN JAZ. Izven. Predstava po globoko znanih enotnih cenah.
Nedelja, 5. junija: MNOGO HRUPA ZA NIČ. Izven. Znižane cene.
Abonente reda D, ki se predstave »Lumpaci« vagabund« dne 1. junija radi zakasnele objave niso udeležili, prosijo gledališka uprava, da ji to javijo. Pri prihodnji izveni predstavi te komedije bodo zanje sedeži rezervirani. Kdaj se bo ta predstava vršila, bo pravočasno objavljeno.

Mariborsko gledališče

Petek, 3. junija: Zaprtlo.
Sobota, 4. junija ob 20. uri: PRI BELEM KONJICU. Ab. C. Zadnjikrat.
Nedelja, 5. junija ob 15. uri: SCAMPOLO. Kuponl. Znižane cene. Abonenti popust pri dnevni blagajni.
Nedelja, 5. junija ob 20. uri: ČARDAŠKA KNEGINJA. Privč.
Ponedeljek, 6. junija ob 20. uri: ČARDAŠKA KNEGINJA.

Glasba

□ **Koncertna turneja Orkestralnega društva Glasbene Matice** iz Ljubljani. Orkestralno društvo Glasbene Matice iz Ljubljani priredi s svojimi 28 članov broječim godalnim orkestrom pod taktirko prof. E. Adamiča o Binkoštih dva koncerta. Prvi koncert se vrši v Murski Soboti v nedeljo zvečer, drugi pa v ponedeljek popoldne v Ljutomeru. Pri obeh koncertih sodelujejo tudi konservatoristi g. K. Rupel (violinist), g. Marjan Rus (bas-bariton) in g. Šivic Pavel (klavir). Program koncertov obsega skladbe Suka, Dvofaka, Čajkovskega, Schumann, Wagnerja, Dawesa, Sarasateja, Adamiča, Šantla itd. Orkestralno društvo sodeluje tudi pri slovenskih mašah tako v Murski Soboti kot v Ljutomeru. Izvajale se bodo Missa Serafica patra Hugolina Stajnerja, več instrumentalnih cerkvenih skladb in Adamičeva za to priliko komponirana pesem »Kam, o Gospod, gre tvoja pot« za bas-solo s spremljevanjem orkestra.

Naše dijaštvo

SREDNJEŠOLSKO ZBOROVANJE V CELJU.

Delegati se pripeljejo v Celje s popoldanskimi vlaki. — Čas se po možnosti porabi za priprave in vaje za akademijo. — Večerja.

V soboto ob 8. uri zvečer akademija v veliki dvorani Narodnega doma.

V nedeljo ob 8. uri v Marijini cerkvi kratek nagovor in sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Govori in daruje tov. V. Fajdiga. — Po maši zajtrk. Nato zborovanje. Referata: »O novi organizaciji in o vodiljih«. Razgovor do obeda.

Popoldne izlet na Celjsko kočo (dobra ura) in nadaljevanje razgovorov.

V ponedeljek ob 8. uri spet sv. maša v Marijini cerkvi. Po zajtrku zborovanje. Referat: »O mladostnosti«. Razgovor do obeda. Popoldne sprehodi in pomenki. Zvečer deloma razhod.

Prinesite s sabo resnega duha in židane volje, da bomo iz mladostne svoje neposrednosti poglajali temelje našemu novemu življenju v organizaciji in da se zberemo samo taki, ki nam gre resle za stvar! V tem smislu tudi gg. starešine, ki se za mladinski pokret zanimajo, vabljeno. Na svidenje in srečo na pot! Bog z nami!

Slovenska dijaška zveza.

Cerkveni vestnik

□ **Škofja Loka.** V uršulinskem samostanu v Škofji Loki bodo zadnji teden meseca julija duhovno vajo za blivše gojenke-učiteljice, če bo dovolj udeleženk. Priglasite se vsaj do 29. junija!

Darovi

Za spomenik kralja Petra

VII. izkaz.

Županstvo Gornja Radgona 2000 Din; županstvo Novo mesto 1000 Din; županstvo Rateče 1000 dinarjev; Prometni zavod za premog 500 Din; županstvo Rakek 800 Din; uradništvo Pokojniškega zavoda 300 Din; Kmetstva Iran. in pos. Preloki 250 Din; Posojilnica v Vitanju 200 Din; po 100 Din: Mule Josip, Ruše, županstvo Planina pri Rakeku, županstvo Galenica, županstvo Stara Loka, ing. Foerster J., tu, ing. Igo Pehani, tu, dr. Ante Skumović, tu, Steinherr Vilhelm, tu, dr. Mirko Božič, tu, Batelino Daniel, tu, Kaučič Josip, tu, Kadivce Anton, tu, Miklič Fran, tu, Černivec Fran, tu, Medved Josip, tu, Teran Anton, Bistrica, Mayer Tomo, Maribor, Iran. in posoj. Slivnica, Vidmar Matija, Zreče, šola na Gorici pri Mozirju, šola. Zavre, Osnovna šola, Dobova 60 Din; po 50 Din: Lorber Vinko, Dobova, Sterlekar Milan, tu, ing. Juro Horvat, tu, Essenko Anton, Belevode, Jeršimovič Fridrik, Vrhnika, dr. Lapajne Stanko, tu, Vrankar P., Jeriček Blaž, Rajhenburg, Mesarič M., Maribor, županstvo Šegovci, dr. Snaj Andrej, tu, Josip Krempa, Maribor; po 20 Din: Sušnik Ivan, tu, Bogatjav Ivan, tu, Sonnitz I., tu, Vezar Jožef, Marjanec; po 10 Din: Kenk Roman, tu, Kobald F., tu, Lovre Anton, Slov. Gradec, Kociper Fran, Vojnik 12.50 Din.

Turistika

Erjavčeva koča odprta. Slovensko planinsko društvo naznanja, da je Erjavčeva koča na Vršcu odprta in oskrbovana istotako Staničeva koča.

Sport

G. A. K. GRADEC V LJUBLJANI.

Na binkoštno nedeljo igrajo Gradčani proti Primorju, drugi dan proti Iliriji.

Kakor smo že javili, igra prvak Štajerske in Grada Grazer Athletik Klub na binkoštne praznike v Ljubljani. Ilirija in Primorje sta se sporazumela za skupen angažma tega renomiranega nasprotnika in tako bomo imeli za Binkošti dve prvostvni sportni prireditvi. V smislu tega sporazuma, ki ga je v ostalem le prav toplotno pozdraviti, igra G. A. K. prvi dan proti Primorju, drugi dan pa proti Iliriji. Prvo gostovanje G. A. K. v Ljubljani bo gotovo vzbudilo najširše zanimanje našega občinstva. Gradčani so danes brezdomno najmočnejše amatersko moštvo Avstrije ter predstavljajo v tem oziru nekakšno neoficijelnega prvaka amaterskega razreda. S svojo izvrstno, nizko kombinatno in fair igro so enakovredni nasprotniki najuglednejših dunajskih profesionalnih moštev, kar pač najbolje svedoči o njih dosegjeni rezultati. Tako je med drugimi moral znani B. A. C. kloniti na Dunaju pred njim s 3:2 in je v revanši zmagal le z 2:1. Istotako je zgrbil Wiener Sport klub na Dunaju z 2:1, Slovan je igral z 2:2 neodločeno, istotako tudi W. A. C., Wacker in Vienna sta podlegla obo z 1:0. Poleg teh izvrstnih rezultatov je G. A. K. dosegel še nadalje lepe uspehe, ki jih objavimo še pozneje. Zelo lepe rezultate so dosegli Gradčani tudi na svoji dosedajni turneji po Jugoslaviji, ko so gladko porazili pretekli četrtlet prvaka Zagreba Haška z 2:1, v nedeljo pa igrali s splitskim Hajdukom 1:1. Igra z Gradčani bo za naša dva najmočnejša kluba v Ljubljani prav težka preskušnja ter bosta morala podati svojo najboljšo igro, da dosežeta dober in časten uspeh.

□ **ASK Primorje** : SK Disk (Domžale). Na binkoštno nedeljo 5. t. m. nastopi v prijateljski tekmi domžalski Disk, eden najmlajših naših klubov. Lansko leto je dosegel Disk v tekmi proti močni postavi Hermesa dokaj lep rezultat in se bo i topot potrudil, da zapusti dober vtis. Tekma se odigra ob 16.15 na igrišču ASK Primorja kot predtekma.

□ **Kolesarska dirka.** V nedeljo popoldne ob 2 priredi kolesarska sekcija sportnega kluba DISK v Domžalah otvoritveno dirko na progi Domžale-Trzin-Mengeš-Jarše-Domžale. Vsi prijatelji kolesarstva vljudno vabljeno!

Sabin Carr 4'267 m!

Večkrat že je grozil Carr Hoffu in njegovemu rekord 4.252 m, večkrat že smo pisali o njegovih skokih s palico 4.15 do 4.20 m. Cilj njegov in cilj Hoffov je bil skok čez 14 angleških čevljev ali čez 4.267 m. Hoffu se skok ni posrečil, Carru se je pa. Pri neki prireditvi univerze Filadelfije je ogromno višino gladko preskočil ter s tem zboljšal že dve leti na samotni višini samevajoči Hoffov rekord za 1.5 cm. Carr študira na univerzi Yale. Sedaj je spet Hoff na vrsti.

Istotako je v Los Angeles vrsta tamošnjega atletskega kluba zboljšala svetovni rekord na pol milje (1¼220 y) od 1:27.4 na 1:26. Rekord 1:27.4 je bil star že 6 let; imel ga je Newyork.

DIRKA INDIANAPOLIS.

Vsako leto smo pisali o njej, in bomo sedaj tudi. Znano nam je, kako so slavili lanskega zmagovalca Lockharta in koliko vabljivih ponudb je dobil. Tudi letos je bilo razpisanih za zmagovalca 50.000 dolarjev; predzadnjega maja so ga ob navzočnosti 145.000 gledavcev borili zanje, 83 je bilo tekmecev. Proga je dolga 500 milj = 804 km 671 metrov, 800 kratna dolžina tamošnjega avtodroma. Med vožnjo je bilo 14 avtomobilov bolj ali manj poškodovanih. En avto se je ugal in je dobil šofer nevarne opekline, drug avto se je nekam zaletel in si je zlomil šofer obe nogi itd. V prvem delu je bila dirka dvoboj med Lockhartom in Donauh; Donauh je Lockharta pustil zadaj, ko je le-ta zalagal avtomobil z novim bencinom. Pri 300 miljah (482 km 706 km) je imel Donauh za seboj hitrost 150-875 km na uro. Nato so pa naenkrat vsi favoriti zginili s površja, drug za drugim so odnehali, sami znani dirkači: Lockhart, Pierre de Paolo, Benny Hill, Leon Duray, Harry Hartz itd. In tekmovalci so med seboj avtomobilisti, doslej neznan; zmagal je mladi Souders, v briljantnem slogu, v 5 urah 7 minutah in 23 sekundah, 156.000 kilometrov na uro. Njegov voz je bil znakma Duesenberg. Drugi in tretji avto sta bila znakma Miller, četrti Duesenberg, peti Cooper (na tem je vozil Donauh). Imena 2. 3. in 4. zmagovalca so: Vore, Gulotta, Wilbur. — Kakor so častili in vabili lani Lockharta, tako častijo in vabijo letos Soudersa.

Podpirajte naše dijake.

Slovenci v Italiji

KONEC REALKE V IDRILI

Šolski nadzornik v Trstu je odredil, da se vršijo zadnji zrelostni izpiti za dijake bivše slovenske realke v Idriji v juniju in septembru 1927. K izpitu bodo pripuščeni le dijaki, ki so v šolskem letu 1925-26 obiskovali zadnji razred realke. Dijaki naj naslovijo prošnje za priпуск k izpitu na ravnatelja goriške realke (Instituto tecnico); izpiti pričnejo 15. junija.

»GIOVINEZZA«

V tržaškem časopisu se predlaga, da naj bi se do sedaj samo fašistovska himna »Giovinezza« proglasila za državno.

ITALIJANSKI DIJAKI NA BOJNIH POLJANAH.

Skupina rimskih dijakov si je te dni ogledala bojno pozorišče ob Soči in na Krasu; vodil jo je neki bersaljerski častnik. Dijaki so obiskali Sv. Martin, Sv. Mihael, Opatje selo, Kostanjevico, Doberdob, Jamlje in Grmado. Veliko vojnih sledi niso več našli, narava in pridna roka slovenskega kmeta sta jih že zabrisala. Dijaki pa so bili zelo iznenadeni, ker se niso mogli dobro sporazumeti s kmeti in so jih povpraševali, katero narečje govorijo.

TOČA NA KRASU.

Preteklo nedeljo je napravila toča ogromno škodo v vinogradih in na polju v Zgoniku, Repenču in Velikem Repnu. V nekaterih krajih so morali kmetje trte kar obrezati; drugi so zopet sadili krompir in fižol nanovo.

Naznanila

Šmarje pri Ljubljani. Prostovoljno gasilno društvo v Šmarju pri Ljubljani vabi za binkoštno nedeljo popoldne vse prijatelje gasilstva na svojo veliko vrtno veselico. Pri veselici svira viška godba »Gradašca«. Čisti dobiček te prireditve je določen za nabavo motorne brizgalne.

Novoustanovljeno Prostov. gasilno društvo v Zelimljah vabi k veliki vrtni veselici, ki jo priredi o priliki gasilske župne vaje na binkoštni ponedeljek, dne 6. junija 1927 ob 1 popoldne v Zelimljah pod Rebrjo.

Strokovna zveza javnih nameštencev v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor dne 25. junija 1927 ob 20. uri v kletji I. del. konz. društva, Kongresni trg št. 2, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Izjazenje iz JSZ. 4. Sprememba pravil in združenje z Organizacijo javnih nameštencev, somišljenikov SLS. 5. Služajnosti. Eventualne predloge je poslati društvu vsaj 10 dni pred občnim zborom. — Odbor.

To in ono

NEVAVADEN SPOMENIK.

Dne 21. maja so v Chislehurstu na Angleskem odkrili spomenik Williamu Willetu. Ni to morda kak kip ali slika, pač pa gozd ali park, kateremu pravijo Petts Wood. Kakšne zasluge pa ima Willet, da so ta park nazvali po njem, bo marsikdo vprašal. Nič drugega, kot da je iznašel, oziroma vpeljal poletni čas. Willet je bil najbolj srečen, kadar je jездil po tem parku, seveda v zgodnjih jutranjih urah. Vedno je trdil, da pokrajina ob tem času nudi najlepšo sliko. Toda, ko se je vračal proti domu, je videl, da so še vsa okna zagrnjena in da še večinoma vsi njegovi prijatelji sladko počivajo. Zal mu je bilo, da tako zgubljajo najlepše ure dneva. Da bi to izgubo vsaj nekoliko omilil, je prišel na idejo, uro za eno uro potisniti naprej in ni miroval prej, da je tudi v zbornici dobil zagovornike te ideje. Kakor vemo, je bil poletni čas uzakonjen 21. maja 1916.

ANGLEŠKI KMETJE.

Angleški kmet ali kakor tam pravijo, farmer, posveča vedno več pozornosti reji goveje živine. Po statistiki, ki je na Angleskem zelo natančna in ki jo vsako leto izdaja ministrstvo za poljedelstvo, je bilo lani na Angleskem do sedaj še nedoseženo število glav goveje živine, namreč 6.253.000, to je za 90.000 več kot pa leta 1925. Sedaj že peto leto število stalno narašča. Tudi ovčevjere je zelo razširjena med angleškimi kmeti. Lani so imeli 16.858.000 ovac, to je 3.420.000 več kot pa leta 1922. Torej v štirih letih tak napredek. Tudi sadje gojijo v mnogo večji meri, kot pa včasih, tako da imajo danes sadnih vrtov 240.000 akrov (angleški akker je nekaj nad 40 arov). Pšenice sejejo precej več kot prej, kakor tudi sladkorne pese. Edino z ječmenom so precej nazadovali.

+ Dvojno življenje. Dva brata Amerikana imata veliko tovarno za svilo v Milwaukeeju. Eden je doma in vodi podjetje. Drugi potuje po Evropi in pripoveduje: »Strašno sem vesel, da imam brata, ker je to najbolj prijavno. Zdaj bo dve leti delal in prodajal svilo. Medtem imam jaz dve leti za potovanje. Iz Skandinavije se bom podal v Neapolj in tam ostanem vsaj pol leta. Potem pa pride v Evropo moj brat in bom jaz delal dve leti namesto njega. Na ta način deluje vsak izmed naju samo polovico svojega življenja. Nikoli ne bi imel takih dopustov, če ne bi imel brata, sicer bi šlo rakom živžig vse naše podjetje. Z bratom si res podvojiva življenje!«

+ Avtomatični stražniki. Stražnika s pendrekom nadomeščajo na Newyorških križiščih visoki avtomati v obliki stolpčiča z napis: »Napreje oz. »Stoj«. Ponoci žarijo napisi v rdeči oz. zeleni luči. Stražnik, ki sedi precej daleč, pritiska električni gumb in se stolpčič obrne, da kaže potrebno razsvetlilno povelje. Obenem zvoni zvon, ki opozori pešce ali avtomobile na prekinjenje oz. vpostavitve prometa.

Sadjarški tečaj v radovljiškem okraju.

Radovljiški okrajni sadjarški odbor je s pomočjo sredstev iz okr. blagajne priredil letos 7 enodnevnih sadjarških tečajev, ki so se obnesli prav dobro. Odbor smatra, da imajo (v današnjih razmerah) kratki, enodnevni sadjarški tečaji, ki se vrše ob nedeljah ali praznikih na licu mesta v več različnih sadjarških okoliših, več dejanskih uspehov, kot večdnevni tečaji v centrih mnogih, medseboj različnih okoliših. To velja posebno za gorate pokrajine, kjer se posamezni okoliš lahko v marsičem razlikuje že od sosednjega okoliša. Enodnevni tečaji so se vršili: 20. marca na Dobravi pri Bledu, stalnih udeležencev 85; 25. marca v Bohinjski Beli, stalnih udeležencev 82; 26. marca v Ratečah-Planici, stalnih udeležencev 81; 27. marca v Bohinjski Bistrici, stalnim udeležencev 46; 3. aprila v Slatni pri Begunjah, stalnih udeležencev 24; 10. aprila na Češnjici pri Podnartu, stalnih udeležencev 34; 24. aprila v Spodnji Lipnici (občina Lancovo), stalnih udeležencev 18; skupaj stalnih udeležencev 270.

Pri nekaterih tečajih je bila udeležba bolj pičila le vsled stalno deževnega vremena.

Pri tečajih se je obravnavalo in po možnosti tudi praktično demonstriralo: 1. Nabava mladega drevja, primerne vrste za kraj in lego. 2. Pravilno sajenje drevja, prva oskrba in zavarovanje. 3. Oskrba odraslega drevja. Čiščenje zanemarjenega drevja. Vrtno drevje. 4. Zatliranje živahnih in rastlinskih škodljivcev. 5. Sadni izbor. Opis priporočenih sadnih vrst. Pomen odbranih vrst sadja za gospodarstvo. 6. Cepljenje. Razni načini cepjenja se pokažejo na primernih vejah. Vaja v reznju cepilcev za precep in za lub. 7. Dobava, rezanje, shranjevanje cepilcev. Cepilna smola. 8. Pomlajevanje drevja in precepljevanje. 9. Praktično cepenje starega drevesa. 10. Praktično precepljenje 1—2 dreves s precepom in za lub ter sedlanjem. Razdelitev cepilcev udeležencev.

Tečajev so se udeležili po večini gospodarji in odrasli mladeniči, ki so sledili izvajanjem in praktičnim razkazovanjem z vso pozornostjo in zanimanjem.

Uspehi sadjarških tečajev po okraju, katere prireja okrajni sadjarški odbor redno vsako leto, se kažejo povsod v prizadetih okoliših: posveča se več pozornosti oskrbi sadnega drevja, precepljuje se slabe vrste sadja, zatira se škodljivci itd.

Predavateljem na letošnjih tečajih, gg. Šolskemu nadzorniku in pok. Josipu Turku, šolskemu upravitelju v pok. Francu Rusu ter adjunktju Kmetijske družbe Franju Kafolu izreka sadjarški odbor toplo zahvalo za njihovo plodonosno in požrtvovalno delo med narodom.

Tajništvo sadjarškega odbora v Radovljici.

Telefonske naprave v Sloveniji. Iz trgovskih krogov nam pišejo: Treba je drž. upravi priznati, da je po prevratu mnogo storila za razširjenje telefonske mreže v Sloveniji in tudi v drugih pokrajinah. Istočasno pa moramo ugotoviti, da železniška uprava ne napravi nobenega koraka, da bi dobile železniške postaje direktni telefonski spoj, tako da bi se omogočili pogovori tudi gospodarskim krogom, kar bi slednjim zelo pomagalo pri obratovanju v današnjih težkih časih za gospodarstvo. Na drugi strani bi imela železniška uprava od tega velike dohodka, javnost pa velike ugodnosti, ker bi odpadli marsikateri nepotrební stroški. Zato naj bi se o tem razpravljalo in gospodarske korporacije naj se pri odločitvah in faktorjih zavzemajo za realizacijo tega načrta. — Ta apel gospodarskih krogov je vsega uvaževanja vreden. Op. ur.

Bilance Westenovega koncerna. A. Westen, d. d. v Celju, izkazuje za lansko leto čisti dobiček v znesku 945.000 Din napram 688.000 za leto 1925. Da se je čisti dobiček kljub zmanjšanju bruto dobička (od 12,2 na 9,8 milijona Din) zvišal, je pripisovati manjšim bremenom (stroški in davki). Za leto 1926. se izplačuje 4% dividenda (za 1925 3%, d. d. obstoja od 1924, podjetje pa že od 1894). — Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastrniku, d. d., ima za 1926 čiste dobička 188.000 Din, od česar prenos izgube iz 1924 150.000, ostane 39.000 Din, iz katerih se izplačuje po presledku leta 1924. in 1925. dividenda 4% (kakor v letih 1917. do 1923).

Občni zbori. Termotehniški zavodi, d. d. v Račjem 17. junija ob 11 v prostorih Zadr. gosp. banke v Mariboru (regulirani); Tovarna dežnikov, d. d. v Dolnji Lendavi 18. junija ob 11 v svoji posvetovalnici (izredni, valorizacija vrednosti tvornične hiše, lasti družbe).

Likvidacija. Mlekarna v St. Jurju ob juž. žel., r. z. o. z., je sklenila likvidacijo.

Zagrebska borza ima svoj občni zbor 19. junija 1927 ob 10 v stari borzi.

Znižanje kapitala. Prva jug. tvornica vagonov v Brodu na Savi sklicuje svoj občni zbor za 17. junij, kjer bodo sklepali tudi o znižanju kapitala, ki znaša sedaj 55 milijonov Din.

Pristop jugoslovanskih železaren k srednjeevropskemu železarskemu kartelu. Ze 25. maja t. l. smo poročali iz Beograda, da so pristopile naše železarne arodnjeevropskemu železarskemu kartelu. Dne 1. junija smo poročali, da lahko sklepamo, da nastopijo v kratkem okoliščini, ki bodo za razvoj naše železarske industrije odločilnega pomena. — Sedaj pa poročajo z Dunaja, da so 31. maja pristopili na Dunaj zastopniki jugosl. železaren, ki se bodo pogajali (pogajanja so se že začela. Op. ur.) z zastopniki srednjeevropskih t. j. avstrijskih, čeških in madjarskih železaren o pristopu Jugoslavije h kartelu in kakor vse kaže, bodo pogajanja imela ta uspeh. To vprašanje je za naše gospodarstvo izredne važnosti in se bomo z njim obširneje bavili.

Česko-madjarska trgovinska pogodba. Dne 1. junija so podpisali v Pragi česko-madjarsko trgovsko pogodbo.

Zavarovanje pri nekone. inoz. zavarovalnicah. Glede zavarovanja pri nekone. inozemskih zavarovalnicah je ministrstvo za trgovino in industrijo izdalo naredbu z dne 14. aprila 1927, glasom katere se ne smejo ne poedinci ne podjetja zavarovati pri inozemskih zavarovalnicah, ki niso dobila dovoljenja (koncesije) za poslovanje v naši državi. Oseba, ki postopajo proti tej naredbi, se kaznuje poleg tega, da izgube zaščito države po

zakonskih predpisih o zavarovanju, kar najstrožje po zakonu o takсах z dne 30. marca 1911 z izpremembami in dopolnitvami z dne 27. junija in z dne 20. dec. 1921 in z dne 25. okt. 1923.

Trgovske zveze z Mehiko. Pred nedavnim je bil imenovan za trgovinskega atašea Mehike pri mehiškem poslanstvu v Rimu za Italijo in Jugoslavijo g. Salvador Prieto. Ker je naša trgovina z Mehiko malenkostna, je naravno, da se poskuša male trgovske zveze izpremeniti v večje. Zato priredi imenovani trg. ataše 24. ali 25. junija v Ljubljani pod pokroviteljstvom ljubljanske TOI zbornice predavanje o gospodarstvu Mehike. Prišel bo s seboj tudi serijo vzorcev meh. produktov, ki bi prišli v poštev za našo trgovino. — Naše trg. zveze z Mehiko so izredno malenkostne. Zalibog se nimamo statistike za 1926. V letu 1925, smo uvozili iz Mehike 114 ton blaga v vrednosti 379.000 Din in sicer 5 ton raznih rastlin za ind. in zdravilstvo ter 106 ton petroleja v vrednosti 218.000 Din. Nasprotno je lani naša država izvozila v Mehiko 720 ton cementa za 342.000 Din. Leta 1924. je znašal uvoz iz Mehike k nam 61.000 Din, leta 1923. pa 431.000 Din, večinoma samo rastlin za ind. in zdravilstvo (razne alge itd.). Izvažali pa ta leta v Mehiko nismo nič. Vsekakor priporočamo naši industriji in trgovini, da se za to zanima, kajti novih tržišč za naše blago zelo potrebujemo in poiskati jih bo treba vstopovod.

Thonet-Mundus, d. d. v Curihi, ki ima interese tudi v naši državi, povisuje kapital od 15 na 20 milijonov frankov.

Borza

Dne 2. junija 1927.

DENAR.

Zagreb, Berlin 13.48—13.51 (13.48—13.51), Italija 311.99—313.99 (311.45—313.45), London 276.10—276.90 (276.10—276.90), Newyork 56.70—56.90 (56.70—56.90), Pariz 222.25—224.25 (222.18—224.18), Praga 168.20—169 (168.20—169), Dunaj 8.803 (8—8.03), Curih 10.935—10.965 (10.935—10.965).

Curih, Belgrad 9.13 d. (9.13 d.), Budimpešta 20.60 (90.60), Berlin 123.20 (123.15), Italija 28.60 den. (28.625 d.), London 25.25 (25.25), Newyork 519.75 (519.75 d.), Pariz 20.36 (20.36 d.), Praga 15.89 bl. (15.895), Dunaj 73.15 bl. (73.15), Madrid 91.25 (91.30), Bukarešt 3.11 (3.13 d.), Sofija 3.76 den. (3.76), Varšava 58 d. (58), Amsterdam 208.10 (208.10 den.).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.207, Kodanj 189.60, London 34.46, Milan 89.47, Newyork 709.15, Pariz 27.78, Varšava 79.29. Valute: dolarji 705.50, angleški funti 34.40, francoski frank 27.87, lira 39.39, dinar 12.47, češkoslovaška krona 20.97.

Praga. Devize: Lira 186.67, Zagreb 59.215, Pariz 131.90, London 163.45, Newyork 38.61.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.50—85, vojna odškodnina 342.50—343.50, zastavni listi 20—22, kom. zadolženice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantila 98—100, zaklj. 98, Prašedion 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 460 bl., Vevče 130 den., Stavbna 55—65, Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84.50—85, agrari 50.50—51.25, vojna odškodnina 342.50—343.50, junij 343.50, julij 345.50—346, Hrv. esk. 96, Hipobanka 60—61, Prašedion 850, Ljublj. kreditna 150 den., Sečerana 505—515, Slavonija 27—28, Trbovlje 462.50, Vevče 130—140.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 78, Kranjska industrijska 43.50, Trbovlje 56.25, Hrv. esk. 13, Leykam 11.70, Jugobanka 11.40, Hipobanka 7.70, Mundus 176, Slavonija 3.62.

BLAGO.

Ljubljana. Tendence za les in dež. pridelke neizpremenjena. Zaklj.: les 3 vag. Pšenica bačka 75 kg, 2—3% 385—395.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI:

Gerster P. T. V., Skizzen zu geistlichen Schulen für die Laienbrüder. 486 str., vez. 132 Din.
Hättenschwiler, Herz-Jesu-Betrachtungen für die monatliche Geisteserneuerung und den Herz-Jesu-Monat. I-II. vz., 471 str., vez. 112.50 Din.
Hoppe A., Mein Messbuch. I. Band. 72 Messachten für alle Sonn und Feiertage des Kirchenjahres. 750 str., vez. 66 Din.
Gruber, P. O., Praktische Herz-Jesu-Verehrung. Zwölf Vorträge, 98 str., vez. 45 Din.
Lucas, Die Reichtümer des göttlichen Herzens Jesu. 428 str., vez. 80 Din.
Mäder R., Katholische Aktion! 141 str., nevez. 33.50 Din.
Mäder R., Im Angesichte des Allerhöchsten. 95 str., nevez. 28 Din.
Marmion D. C., Christus das Leben der Seele. 468 str., nevez. 91 Din.
Maleo, Hin zum König der Liebe. 307 str., vez. 62 Din.
Pitynek A., Am Herzen Jesu. 83 zeitgemäße Lektionen. 280 str., vez. 70 Din.
Röttig J., Der Rasttag am Herzen Jesu. Anleitung zur monatlichen Geistesammlung, 147 str., vez. 27.50 Din.
Schilling O., Die christlichen Soziallehren. 198 str., vez. 72.50 Din.
Schmid P. M., Führer zur Innerlichkeit. 315 str., vez. 48.50 Din.
Schnepf P., Mit Gott allein. Eines einsamen Pfarrers Gespräche mit Gott. I-II. zvezek. 750 str., vez. 161.50 Din.
Strigl Dr. A., Der Weg des Denkenden zur Wahrheit. 160 str., vez. 41 Din.
Wickl R., Priester-Exerziten. 280 str., vez. 48.50 Din.
Wickl R., Ein Büchlein vom heiligen Geist. 105 str., nevez. 19.50 Din.
Wickl R., Ecce Jesus. Betrachtungspunkte für alle Freunde des innerlichen Lebens. I. zvezek. 561 str., vez. 78 Din.
Wickl R., Ecce Jesus. Betrachtungspunkte für alle Freunde des innerlichen Lebens. II. zvezek. 590 str., vez. 75 Din.
Wickl R., Ecce Jesus. Betrachtungspunkte für alle Freunde des innerlichen Lebens. III. zvezek. 640 str., vez. 74 Din.
Zeij J., Die monatliche Geisteserneuerung. 267 str., vez. Din 46.

Polzvedovanja

Ukradenó kolo. V Konjicah je bilo dne 30. maja 1927 ukradenó popolnoma novo moško dirkalno kolo znamke »Styrja« štev. 667.662. Kolo je zelene barve z rdečimi cvetličnimi cvetovi kot okrasni. Ker bo tat gotovo poskušal kolo prodati v kakem drugem kraju, se svari pred nakupom kolesa.

Botrom in birmancem

priporočam

obleke in oblecke domačega izdelka
Jernej Ložar, Sv. Petra c. 20

Državna razredna loterija.

Izrebanj dobitki dne 30. maja 1927.

Elektna banka M. Jankole, Ljubljana.

0588 426 647 018 966 831 585 988 381 504
(2000) 295 647 158 880 216 011 811 868 768 884 580
283 615 355 012 187 762 010 941
1156 292 964 182 718 655 021 259 054 961 547
174 066 437 511 047 492 506 078 592
2379 089 322 188 870 197 229 908 550 885 798
261 397 900 599 923 484 524 910 684 643 381 681
(2000) 102
3907 305 528 071 714 738 (2000) 081 466 219
586 175 385 085 885 114 427 882 600 945 432 619
886 354 508 094 188 119
4150 573-958 156 044 943 117 357 625 602 168
600 080 625 230 (2000) 002 800 741 267 207 644 880
532 883 477 777 686 458 (2000) 879 327
5384 101 800 355 616 (2000) 172 550 (2000)
407 674 606 261 (4000) 582 538 732 188 298 724 286
790 233 382 765
6091 452 400 821 329 253 819 567 905 508 988
323 645 890 133 (10.000) 844 378 747 023 208 040 501
7082 840 820 751 102 758 201 025 931 588 358
309 584 (4000) 413 673 801 774 256 047 111 404
8094 807 817 390 012 759 578 924 229 687 845
686 165 340 329 261 843 271 595 092 119 068 752
126 031 711 387 464 210 106
9224 270 944 049 159 (2000) 218 320 992 654
605 303 151 700 472 988 787 829 101
10572 410 566 080 341 337 522 571 784 (2000)
647 208 966 616 058 086 172 415 217 871 (2000) 047
800 265 114 490 706 869 283
11577 580 542 214 029 819 205 817 413 143 545
180 622 222 259 124 440 (2000) 957 992 822 818 128
12986 734 33 0868 076 501 260 407 738 009 883
088 122 682 905 066 201 919 619 627 323 (2000) 459
643 681 881 485 008
13318 974 571 848 205 066 249 363 607 362 351 986
14277 391 (4000) 890 943 693 274 912 271 087
920 132 646 734 892 916 996 044 097 809 215 988
448 785 970 869 416 118 910 197 029 021 144 726
15697 501 096 881 947 (2000) 689 312 725 421
825 348 089 965 387 266 802 116 757 033 385 285 814
047 460 554 161 950
16092 718 638 590 512 376 363 585 892 704 425
006 322 921 437 282 214 952 967 560
17486 332 571 394 104 882 086 012 499 (2000)
903 456 163 075 679 476 232 074 320 480 245 440
458 212 114 836 790 886
18360 177 223 (2000) 920 417 155 828 881 962
907 982 983 261 245 829 577 811 193 938 (2000) 051
994 147 (2000)
19290 670 346 741 118 180 326 460 906 058 785
(2000) 758 013 557 547 523 659 178 318 259 (2000)
988 591 655 (2000) 293 694
20275 812 405 101 662 625 659 859 (2000) 882
583 514 347 949 730 790 959 114 106 414 359 568 889 486
21025 772 (2000) 248 665 863 791 966 453 326
000 812 658 181 122 982 985 093 562 754 296 603 201
216 555 288 600 757 431
22152 511 414 322 991 894 206 717 253 553 123
718 051 687 454 909 069 783 312 598 626 623 855
23138 189 612 381 (2000) 539 182 760 130 614
634 579 828 (2000) 676 011 332 407 334 403 392 247
163 527 137 654 (2000) 670 894 622 388 165
24896 110 290 832 735 689 091 438 595 563 822
690 012 (2000) 877 (2000) 925 255 085 306 186 675
599 216 837 905
25309 074 671 970 279 382 820 534 605 526 232
710 531 147 634 629 826 034 476 926 871 668 173
790 724 177 722 637 (2000)
26431 516 602 441 493 127 876 847 851 278
822 148 624 487 299 077 672 238 558 927 264 533 448
135 256 725 796 (50.000) 911 044
27451 225 638 417 812 236 749 339 837 340 662
934 184 180 998 091 478 595 543 782 167
28241 087 558 964 627 616 671 702 037 167
(2000) 582 156 219 520 320 628 981 773 786 722
(2000) 647 754 821 698 1

095 886 155 221 726 387 (2000) 428 376 418 771 442
341 189 559 931
52564 874 610 (10.000) 978 489 903 292 260
779 488 775 545 288 787 786 204 618 970 650 559
880 528 540 291 879 (2000) 983
53601 774 945 998 810 621 708 115 083 697
(2000) 325 624 425 988 258 820 685 025 369 (2000)
462 509
54481 083 780 774 157 782 803 771 729 884
730 878 029 885 021 904 198 652 867 875 882 180
713 755 178 234 641 899 636
55006 880 926 355 557 061 377 135 744 775
787 793 050 073 639
56714 941 026 (10.000) 232 897 155 536 958
098 453 358 028 805 826 667 200 405 126 614 889 107
57009 613 396 (2000) 452 108 861 288 905
845 454 199 134 321 (2000) 380 794 627 352 096
820 370 804 044
58905 340 209 978 645 752 149 (2000) 162 436
464 844 361 925 153 213 325 561 054 906 828 889
385 320
59028 841 425 277 097 559 572 912 537 362
019 251 264 447 359 645 864 855 353 (2000) 489
923 (2000) 185 910
60202 737 620 988 700 195 038 284 720 251
241 (2000) 342 544 653 299 774 809 252 796
61219 043 019 186 713 063 773 903 606 844
884 001 804 371 545 207 350 249 931 037 425 989
889 600 056 178
62233 958 786 031 995 982 562 102 286 081
561 602 523 240 153 168 706 813 734 877 782 624
972 220 015 421 532 491
63122 123 215 187 415 622 185 548 327 492
952 076 890 034 806 039 503 217 304 306 369
64250 114 894 572 620 970 192 048 (2000) 257
952 259 031 431 074 613 524 977 741 060 134 229
347 001 719 667 708 754 349
65076 123 104 914 965 452 550 884 341 453
488 086 132 052 777 591 976 794 586 394 689 180
(2000) 536 533 227 851 (2000)
66220 421 241 574 720 956 967 941 711 878
721 425 362 (2000) 844 901 037 461 548 477 216
347 180 920 888 572
67141 343 726 125 321 819 780 424 037 997
527 (2000) 899 401 875 201 984 298 386
68571 371 052 983 927 222 511 764 (2000) 180
963 594 379 968 055 448 670 486 (2000) 330 563
69272 792 658 (2000) 982 887 695 822 355 425
917 919 294 680 616 873 313 825 747 324 907 334
274 579 530 285 (2000)
70623 206 490 692 103 795 002 886 434 501
808 778 678 157 124 585 082 380 045 516 950
907 779
71181 200 239 862 419 858 174 651 377 262
849 576 391 797 462 435 977 (2000) 294 658 237
973 693 619 092 302 087 195 114 365
72505 080 097 920 477 044 152 255 450 468
919 180 880 527 258 756 538 642 494 455 430 980
973 422 963 935 979 973
73598 809 435 (2000) 386 637 181 775 767
725 801 301 556 902 329 819 271 701 029 489 956
984 538 470 797 483 528 572 (2000) 255
74080 142 140 676 440 517 059 586 525 388
575 760 510 219 658 132 748 955 080 466 148 (2000)
805 523 724 066 884 076 946 856 482 178 905 (2000)
012 719 422 087 558 659 940
75854 996 531 903 232 231 978 560 280 469
(2000) 601 805 784 844 409 801 987
76442 638 203 571 594 124 622 362 258 703
768 036 (2000) 646 837 181 313 425 769 946
77270 407 972 913 842 226 255 344 841 450
065 859 923 953 764 (2000)
78676 151 262 859 996 300 697 696 891 194
843 942 (2000) 456 304 613 855 968 065 (2000) 854
743 818 683 847 641 255
79266 795 887 138 858 575 350 011 065 478
459 163 295 155 327 311 892 996 755 071 815 485
80636 619 503 008 (2000) 448 515 290 928
970 133 847 (2000) 582 601 730 077 914 492 089
763 277 282 744 498 854
81443 089 059 920 757 342 215 665 268 648
811 651 340 457 008 128 877 725 161 225 226
82930 (2000) 790 923 121 239 667 619 575 425
144 336 376 523 301 216 281 402 768 006 525
83205 158 923 828 097 447 903 842 968 897
582 989 588 408 803 153 491 343 338 611 954 775
054 302 049
84061 152 830 304 104 835 611 505 599 810
406 259 719 154 962 906 873 252
85838 300 277 381 220 569 897 517 914 100
507 595 053 703 010 609 681 946 126
86683 985 237 827 979 (2000) 638 212 650
893 779 (2000) 991 899 078 412 026 803 887 532 156
87536 223 942 711 294 016 911 730 490 457
783 597 044 254 385 081 719 978 946 960 267
88440 (2000) 123 407 749 643 064 815 188 249
(2000) 615 567 836 905 727 133 506 042 005 (2000)
528 971 425 039 (50.000) 744 119 371 131
89919 772 122 906 425 400 295 286 513 073
572 970 514 433 793 685 083 370 777
90428 304 127 447 611 21 7718 880 002 899
827 231 866 209 120 930 777 300 852 380

91202 074 223 587 (2000) 106 825 453 978
889 343 924 954 603 572 096 540 691 791 051 385
342 000 557 183 816 339 220 400
92549 031 901 114 741 886 926 526 407 066
496 929 127 835 080 851 705 441 234 472 935 748
270 280 100
89949 420 989 188 340 471 609 763 087 238
902 494 381 458 161 878 453 799
94208 000 688 842 529 952 566 010 027 (2000)
211 692 734 782 871 820 768 454 389 360 537 385
95366 140 496 706 680 974 239 579 772 460 411
603 987 913 417 750 890 128 801 595 042 877 528
96970 363 967 419 219 889 724 847 528 043 114
381 214 192 690 168 086 959 897 883 044 774 999
751 (2000) 903 611 825 776 790
97423 415 273 794 428 477 004 140 967 180 717
789 749 605 584 220 069
98900 366 453 736 016 573 256 251 727 198 900
799 428 878 925 440 098 297 467 707 532 000 006 605
130 069 998
99511 462 505 576 488 185 (2000) 583 039 487
735 075 305 092 665 982 458 908 713 205 895 164 334
459 509 867
100769 156 036 859 724 598 111 715 986 027
121 286 195 424 322 520 849
101523 529 905 816 723 590 530 305 822 334
780 740 381 954 767 452 756 996 811 190 926 407
060 494 016 (10.000) 026 326 (4000) 577 465
102694 730 398 177 552 352 948 426 782 991
669 143 894 959 654 680 066 805 331 649 179 382
990 843 083 246 195 118 623 269 125 162 068
103015 456 (4000) 121 923 031 981 084 947 573
687 388 861 905 892 101 505 169 278 827 182 933
482 (2000) 493 629 221 774 850 812
104780 882 202 064 307 (2000) 863 038 813
520 253 288 377 (2000) 743 775 705 613
105599 (2000) 849 052 408 677 080 815 421
983 706 684 195 234 (2000) 544 149 846 974 404 240
520 811 417 333 558 509
106254 854 689 964 175 365 907 680 298 259
965 239 545 789 119 824 732 991 034 439 013 811
706 278
107680 087 588 275 908 189 655 081 571 (2000)
828 957 868 858 217 485 559 459 145 508 391 279
108623 964 918 867 647 922 105 901 218 749
406 655 755 442 502 342 444 653 870 606 956 607 654
208
109758 714 981 210 699 106 400 697 385 179
702 875 176 502 320 287 465 470 890 578 821 789
579 805 182 788
110085 867 723 134 003 404 963 (2000) 113
759 722 062 247 821 535 356 624 587 664 594 575
312 142
111572 482 518 591 225 196 391 589 432 683
932 (2000) 390 156 023 145 073 928 938 789 452 437
054 658
112383 (2000) 578 227 703 423 467 940 222 878
179 496 411 172 246 204 812 655 257 (2000) 069 671
(2000) 102 653 419 580 688
113494 778 843 533 524 201 241 987 960 185
608 475 637 191 207 (2000) 337 893 455 644 946 402
224 610
114408 727 096 948 553 (2000) 495 565 839 916
(2000) 275 085 754 461 205 422 451 416 937 774 351
(2000) 628 088 987
115446 692 319 126 368 082 853 290 945 195
943 (2000) 978 886 543 720 606 192 060
116590 708 226 733 106 112 941 057 142 284
131 758 133 481 367 887 520 524 169 625 127 490
038 220
117261 541 318 218 514 312 063 615 644 680
710 108 974 856 100 491 045
118452 376 832 845 893 625 (2000) 965 658 205
657 418 462 210 317 411 616 367 254 (2000) 761 480
277
119930 535 690 282 548 659 112 148 817 801
502 306 102 689 846 131 471 591 888 479 507 764
120491 307 071 877 404 783 679 753 463 401
013 707 194 665 843 903 412 303 445 614 278 453
978
121069 117 751 147 912 281 381 677 777 163
(2000) 006 243 072 565 642 001 009 593 628 275 145
(2000) 252 965
122885 665 717 346 554 582 655 471 490 504
834 068 406 016 519 117 858 816 778 794 070 (2000)
007 722 404 579 383 916 400 (2000) 862 868 153 172
123385 933 621 930 708 042 064 261 283 502 769 414
584 220 (2000) 123 520 322 989 590 131 458 397 777
124813 328 519 906 105 466 027 755 118 527
885 652 591 511 162 409 408

Izrebrani dobitki dne 31. maja 1927.

0626 520 509 452 482
1003 158
2180 240
4595
5747 501 615 273
6301 223 565 641
7601 654 490 656 795 172
8776 742
9087 913 097 966

10088 122 221
11407 080 298 706
13807 022 (2000) 280
14187 735 985 666 682
15445 215
16451 870 741 674 852 607 195
17436 849 251 608 048
18558 634 169
19549 960 500 530 949 721 099 185
20068 776 629 562 213 130
21096 524 951
22147 879 677 158
23666 585 181 330 782 145
24044 908 298 370 443 287 650 (Premija
1.204.000).
25077 847 290
26791 575
27226 (2000) 882 726
28203 225
28852 252 933 998 887 851
30234 813 798 456
31888 905 746 (2000) 987 011 114 (2000) 026
914
32174 150 904 583 (2000) 200
33728 856
34363 402 933
35835 553 234 881 219 (2000)
36642 509 295 883 725
37030 577 833 428 789 335 166 404
38264 771 423
39005 823
40119 333 213 254
41786 014 403 453 934
42795 033 650
43396 (2000) 515 671 (2000) 811 458 506
44257 891 017 892 221 685 466 682
45497 314 065 817 901 514
46761 798 089
47556 421 657 442 169 597
48541 923 211
49663 081 214 956 011 090
50385
51464 206
52792
53138 856
54462 561 129 307
55885 378 906 522 216 145
56677 899 743 761 570 386 347
57471
58723 236 233 981 290 420
59529 008 351 126
60226 762 680 177 191 (2000) 738
61965 201
62787 792 145 647 809
63496 999 518 428
64328 284 534
65828 027 692
66641 312 464 117 874
67408 988 968 204 820
68627 827 699 554
69262 095 929 188 739
70351 967 988 102 852
71965 895 542 687 941
72176
73378 100 121 523 633
74116
75811 900 322
76585
77749 374 119 614 (2000) 784
78217 296 716 936
79641 917 345 529 672 332
80288 011 078
81548 420 731
82895 151 845
83870 991 088 914 684 056
84661 163 243 339 127
85217 586 518
86838 463
87320 921 798 234 100
88023 759 097 (2000)
89546
90316 939 856 216 368 225
91832 122 612 131
92939 208 897
93809 125 961 771 058 523
94671 323 (2000) 805 406 (2000)
95421 143
96639 (10.000) 299
97756 617 002
98031 725
99764 332 004 741 575
100934 500 352 900 010 937
101564 273 372 024
102424 088 007
103017 419 (2000) 424 662 969 558 599
104689 817 744 265 604 426
105011
106397 132 074 137
107408 945 086 108973 706 204 779
109208 707 344 892 290 498
110807 657 549
111313 (Premija 502.000) 895 3 916 661 957

Preljuba prifateljska!
Opažem vedno, kako si otož-
na. Seveda glavobol, razne
bolečine in težave našega spola
nam je podarila mati narava!
Znanost pa je izmislila sredstvo
za ublaženje teh nadlog. Pos-
kusi vendar enkrat

Aspirin-
tablete Bayer

In prepričana sem, da mi jih
boš pohvalila. Pazi pa na ori-
ginalnost zavojev, ki
jo spoznaš po mo-
dro-belo-rudeči
varstveni znam-
ki.

112347 451 045
113125 282 526 703 900
114846 349 571
115984 798 393 661 565
116412 599 767 301 905 705
117073 600 207 786 478 740
118535 032 905 997
119730
120150 921 678 711 019 723 671
121370 438 524 843 208
122737 772 031 119
123280 013 679
124811 343 722 342

4329

E 41/27/10

Dražbeni oklic.

Dne 22. junija 1927 ob 9. uri dopoldne bo pri
podpisnem sodišču dražba zemljišč:

1. vl. št. 23, d. o. Pudob, obstoječ iz dveh hiš
št. 2 Pudobu, mlina in žage z vodno silo, gospo-
darskega poslopja (bleva), treh travnikov, petih
gozdov in 1 pašnika z nekaj malo pritlik. vred.
2. vl. št. 22, d. o. Pudob, obstoječ iz 11 njiv
in 7 gozdov;
3. vl. št. 21, d. o. Pudob, obstoječ iz 14 njiv
in 7 travnikov;
4. vl. št. 197, d. o. Nadlesk, obstoječ iz gospo-
darskega poslopja, hkrati 1 stanovanja, skednja in
dveh shramb, svinjakov in skladišča, 14 njiv in 3
travnikov;
5. vl. št. 32, d. o. Nadlesk, obstoječ iz 17
travnikov, 14 njiv, 1 vrta, 1 pašnika in 7 gozdov.
Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi,
so določene vrednosti: k 1. 577.700 Din; k 2. 47
tisoč 490 Din; k 3. 34.650 Din; k 4. 79.350 Din;
k 5. 52.840 Din.
Najmanjši ponudek znaša: k 1. 385.134 Din; k
2. 31.660 Din; k 3. 23.100 Din; k 4. 52.900 Din in
k 5. 35.227 Din; pod temi zneski se ne prodaja.
Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je
oglasiti pri sodni najpozneje pri dražbenem na-
roku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne
mogle uveljaviti glede nepremičnine same.
Vse drugo je razvidno iz dražbenega oklica,
nabitega na tUSDni uradni deski.

Okrajno sodišče v Ložu, oddelek II.,
dne 17. maja 1927.

Sven Elvestad:

Mož, ki je oropal mesto.

»Da, popolnoma sam, ko se je vrnil, in ko je bil
odšel. Toda, ko se je vračal, je bral knjigo.«
»Ali je bilo za to dovolj svetlo?«
»Ne, toda postal je pod svetiljko, da je bral.«
»Ali veste za gotovo, da je bral?«
»Vem za gotovo. Ali je bral ali pa pisal. Videl
sem knjigo.«
Krag je za trenutek premišljeval. Tu se ni dalo
dognati ničesar več, in mož je izginil. Prevaril je bil
Kraga z najbolj preprosto in vsakdanjo ukano: med
vožnjo je skočil iz avtomobila, ko še Kragov voz ni
bil zavil okoli vogla.
»Vozili ste nenavadno počasi,« je dejal Krag.
»Zakaj?«
»Neznani gospod sam mi je tako ukazal.«
»Kdaj?«
»Ko je prišel iz hotela. »Vozite prav počasi,« je
rekel.«
»Ali ste ga vozili tudi zadnjič tako počasi?«
»Ne, takrat mu ni šlo dovolj hitro.«
Po tem je Krag spoznal, da si je bil učenjak že
takrat, ko je zapuščal hotel, na jasnem, da ga za-
sledujejo.
Sedaj po noči in v temi, bi bilo vsako zasledo-
vanje brezuspešno. Zaenkrat je bila igra izgubljena.
Krag ni mogel sredi noči buditi spečih ljudi in spra-
ševati po možu v mornarski obleki; in vse naokoli
je bilo toliko opekarn, da ni mogel vedeti, kje naj
bi začel. Ni kazalo drugega, ko vrniti se v mesto.
Vedel je vozniku

Službe iščejo

Mesto HIŠNICE

Iščem. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4343.

Usnjarski pomočnik

kurjen, išče službe. Gre kamorkoli. - Ponudbe na Franc Avenek, Rajhenburg št. 88. 4186

Lesni manipulant

Iščem mesto kot nakupovalec-prejemalec lesa ali inženjerskega. Govori več jezikov. - Cenj. dopise na upravo pod: »Zanesljiv«.

Proste službe

Starejša DEKLE

ki zna samost. kuhati in šivati, se sprejme v trgov. hišo na dežel. Mora biti zanesljiva in dobra moč. - Ponudbe na upravo pod Zanesljiva in poštena 4340

POSTREZNICA

se išče za takoj. - Ponudbe: Pisarna krojnih tečajev, Stari trg št. 19, Ljubljana. 4345

Slikarske in pleskarske

pomočnike

dobro izvežbane, sprejemem takoj. - MIHAEL DOBRAVC, Celje, Glavni trg št. 15. 4289

Učenca s primer. šol. - izobrazbo sprejme s hrano in stanovanjem E. LOSCHNIGG, trgovec, Šmarje p. Jelšah.

Stanovanja

Oddam dve SOBI

z enim vhodom, mirni stranki. - Naslov pove uprava lista pod št. 4274.

STANOVANJE

v Mariboru zamenjam za stanovanje v Ljubljani. - Naslov v upravi št. 4317.

Oddam meblovano

STANOVANJE

1. julijem: 3 sobe v sredini mesta za 3-4 mesece, potem stanovanje na razpolago. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Snažno št. 4344«.

Opremlj. sobo

na Mestnem trgu oddam gospodu s 1. julijem. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4341.

Vnajem

Pisarniško sobo

v visokem pritličju, odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Kdo proda?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Lokomobil

kupim takoj od 60-100 HP normal. - Nujno, ponudbe takoj na naslov: FRAN MARTINEC, Ljubljana, Prule št. 8. 4261

Kdo kupi?

Omare za trgovino - stelaže in puli je poceni naprodaj. Prodajo tudi posamezne komade. Ogleda se v skladišču »Balkane«. Cena se poizve v Rožni ulici 21.

Več briljant. prstanov zelo poceni naprodaj. - Ljubljana 7, Maurerjeva ulica št. 18. 4342

5 vagonov smrekovih, suhih, 25 mm, lepih

žamanih desk

I, II, III prodamo. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 4325.

Prostov. dražba

avtomobila »Citroen« - sportni štirisedez, 20 HP, dobro ohranjen - bo v soboto dne 4. t. m. ob 9 dopold. v garaži Stupica, Slomškova ul., Ljubljana.

Žrebanje I. razreda v XIV. krogu
8. julija 1927
12 premij! - 125.000 dobitkov!

Dobitki v skupnem znesku
82 milijonov 75.000 Din
v gotovini

brez vsakega odbitka!

$\frac{3}{4}$ (dvojna) srečka D 200-
 $\frac{1}{4}$ srečka D 100-
 $\frac{1}{2}$ srečka D 50-

Strogo solidna postrežba!

Glavna kolektura
državne razredne loterije
Bančno komanditno društvo
A. REIN in Drug
Zagreb, Gajeva ulica 8.

Naši odjemalci

dobili so v kratkem sledeče dobitke:	
Din 1.000.000-	s srečko štev. 5.853
500.000-	23.990
500.000-	49.006
500.000-	55.591
500.000-	24.744
500.000-	64.833
250.000-	104.741
200.000-	82.394
200.000-	78.013
100.000-	91.787
100.000-	61.642
60.000-	91.792
60.000-	2.746
60.000-	22.752
50.000-	65.420
40.000-	16.388
40.000-	2.689
40.000-	83.892
40.000-	93.130
40.000-	99.162
40.000-	106.122
30.000-	122.866
30.000-	3.935
30.000-	44.657

ter mnogo drugih

Bančno komanditno društvo A. REIN in Drug, Zagreb.

Žrebanje I. razreda: 8. julija 1927

dvojnih srečk po Din 200-
celih " " 100-
polovič. " " 50-

Kupno ceno za te srečke skupaj Din
nakazal sem Vam danes s pošto nakaznico.
pošljem Vam po sprejemu srečk s pošto položnico.
Prosim, da mi po vsakem izvršenem žrebanju pošljete uradni izpisek dobitkov.

Ime in priimek: _____

Mesto: _____

Natančen naslov: _____

Airdale - plemenska pasma, z rodovnikom, izvrstna mati, popoln. dresirana, se poceni odda radi opustitve pasje reje. - Pogoji dobro ravnanje s plem. živaljo. - Dopisi na Andrew Gassner - Tržič.

Prodaja se 15 vagonov jelov. odpadkov od žage, povezanih v snočice, 1 m dolge. - Vprašanje upravi »Slovenca« pod št. 4300.

Naša obit

Mlinarji!

Rž, pšeno, ajdo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žita in moka.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.

Oblačilno blago

po globoko znižanih cenah prodaja družba »MAKO«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36 - zraven »Jugo-avto«.

Mlekarska zadruga v Semiču

prodaja prvovrstno, prima, vedno sveže

čajno maslo

in polnomastni in pol-mastni trapistovski sir po najnižjih cenah. 4335

Pridobivajte novih naročnikov!

Umrli nam je naša ljuba soproga, mamica, stara mama, teta, tašča in sva-kinja, gospa

Lucija Gril

soproga gimnazijskega služitelja.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto dne 4. t. m. ob 5. uri popoldne iz dež. bolnice na pokopališče pri Sv. Križu. Ljubljana, dne 3. junija 1927.

Žalujoči ostali.

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar
krovec
Ljubljana, Hrenova ul. 9

„Ilustr. Slovenca“
letnika 1925 in 1926
sta še na razpolago.

IVAN JAVORNIK
mesar
Ljubljana, Domobranska c. 7
Stojnica poleg Zmajskega mostu

Blaž Jančar
pleskar
Ljubljana, Breč

Mizarji!

Najcenejše

vezane plošče

(Sperrplatten) dobite pri tvrdki IG. REPŠE, Ljubljana - Poljanska cesta št. 21. 4315

TEOD. KORN
kleparsko in instalacijsko podjetje
Ljubljana
Poljanska cesta št. 8

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
v LJUBLJANI
Kopitarjeva ulica 6/II

Deželna lekarna pri „Mar. Pomaga“
Mr. ph. M. Leustek
Ljubljana, Restlieva cesta 1

Prodajalna K. T. D.
(H. Ničman)
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

Martinc, Černe & Komp.
dr. z o. z., pleskarska in črkoslik. tvrdka, LJUB-LJANA, Vošnjakova 8

Angeloslav Hrastnik
manufakturna trgovina
Ljubljana, Harlovska c. 8

K. Pečenko
trgovina vseh vrst usnja in čevlarskih potrebščin
Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

PRISTOU & BRICELJ
črkoslikarja, Ljubljana
Aleksandrova c. 1
Telef. 90 Ustan. 19038

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Krekov trg 7

KOVAČIČ & JAPELJ
trgovina s spec. kolonij. in materij. blagom
LJUBLJANA, Kongresni trg 19

Jakob Kavčič
parna pekarna
Ljubljana, Gradišče 5
Podruž.: Prešernova 14

Peter Žitnik
splošno kleparstvo
LJUBLJANA
Poljanska cesta 31

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tvornica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogo-vrstnih salda-konti, štrac, journalov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve, blagajniške bloke i. t. d.

„Aškerčeva klet“

v neposredni bližini OBRTNE SOLE

Aškerteva cesta 3

(Tovarna Derenda), je otvorena

kot specialna klet in zajutrkovalnica Izbrana stara vina, izborna namizna vina, specialni likerji in dobro žganje, kuhinja prvovrstnih mrzlih jedil in specialitet, poleg vedno sveže zaloge delikates.

Neverjetno nizke cene pri zares prvovrstni postrežbi.

20% ceneje

vsa naročila po meri in popravila pri

Franc Szantner, Ljubljana
Šelenburgova ulica 1

prvovrstna specialna izdelovalnica čevljev za občutljive in bolne noge.

Srečni birmanci

ki bodo obdarovani z najtrepežnejšimi in najlepšimi „Doko“-čevlji, ki ohranijo svojo obliko čim najdalj časa, ter so mnogo cenejši, kakor kak drug tovarniški izdelek. Opozorjamo na to botre, botrice in stariše.

Trgovina „Doko“ Ivan Čarman
Ljubljana, Prešernova ulica št. 9, doorišče